

Déliab

17. SZÁM

14
FILLÉR

LÁZÁR MÁRIA
Madách Színház :
BÉCSI GYÉMÁNTOK
(Rozgonyi felv.)

RÁDIOMŰSOR
APR. 27-TŐL MÁJ. 3-IG

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér. Biztosítással kombinálva negyedévre 2 pengő 60 fillér, félévre 5 pengő 20 fillér, 1 óra 90 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50. Jugoszláviában 2 dinár, Romániában 7 lei.

Honvéd kerékpárosaink átlélik a trianoni határt

Az első honvédek — Zentán

Köszög harcikocsik pihe-
nője egy visszafoglalt falu
határában

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefonszámaink: Szerkesztőség: 225—461. Kiadóhivatal: 223—882, 423—771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

XV. évfoly

14
FILLÉR

SZI

M
Zitát,
gyalás
abban
Keletr
talmú
közöns
E
a hír
főnök

XV. évfolyam

Budapest, 1941 április 26

17. szám

14
FILLÉR

Délibáb

Színházi Hétlapp

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

Szerkesztő:
DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

SZELECKZY ZITA, A TÖRÖKÖK ÖRÖME

Mint egy héttel ezelőtt villámszerűen járta be a film berkeit a szenzációs hír, hogy Szelezcky Zitát, a magyar filmek első számú közkedvencét idegen filmvállalat igazgatója kereste fel és tárgyalásokat kezdett vele. Nos, hol itt a szenzáció? — kérdezheti az olvasó. Hát a hír érdekessége abban áll, hogy a filmvállalkozó, aki megjelent a Nemzeti Színház fiatal művésznőjének lakásán, Keletről jött, pontosabban Istanbulból. Koka Beryspek úr, a legnagyobb török filmvállalat teljhatalmú vezérigazgatója török filmet szeretne forgatni kedvenc Zitánkkal, mert úgymond, a török közönség máris felfigyelt rá és szívébe fogadta a „Gül baba“ alapján.

Ennyit tudunk Koka Beryspek úr budapesti látogatásának indítékairól és hátteréről, a hír megerősítését végül is magától az érdekelt művésznőtől kaptuk a következő formában. Telefonon ez a rövid párbeszéd zajlott le Szelezcky Zita és e sorok írója között:

Narcsz
s jelen
villában.
örnyezet-
tek vilá-
nyitotta

nő szöke
ny száz
elejünk
szivott
k etikett-
pégett,
és illatos
sios find-

en szöböl
l s egy
Teljes
üfelvelek
ll szmír-
ülönbül.
rához ve-
ll honva
a magát.

ze is a
arország-
regényt

inden —
tkezéskor
szállán-
és utolsó
k török-
Kedvenc
örök világ
imű re-

Zita a
tanulja
ytól

gény és kedvelt közmondá-
som, amióta Beryspek úr
nap-nap után sürgeti a szer-
ződés perfektuálását, a „Tör-
rököt foglam, nem enged”
szállóige. A szobalányomat
elkereszteltem Fatmának és
rabnői rangra emeltem, fér-
jemet, Gyulát agának titulá-
lom és villánkat Hallenber-
ger-szerájnak nevezem. Lát-
hajja mindebből, hogy hami-
sitatlan török környezetet va-
rársollam magam köré —
vallotta mosolyogva Zita, az-
tán erőlyesen utasított.

— Helyezkedjen ide mel-
lém azonnal törökülésbe és
kezdjük meg a nyelvtanulást...

Nincs jobb élet, mint a
törökméz

bákomokkal telerajzolt mér-
nöki iratait, a földre szór-
párnákat és kávészinusz-
kat, szelíden csak ennyit
mondott:

— Ezt a török világot én
nem fogom százötven esz-
tendőig kibírni, megszököm...

Mire Zita kapásból vála-
szolt: — Majd megszokod...
Hja, ha valakinek török
filmszlár a felesége...

Szefoddin Sefket bey

Ugy-e, jó leszek török filmprimadonnának?...

azzal lenyomott egy alacsony kerevetre, plaj-
bászt fogtunk kezünkbe és ezt a mondatot
irtam le: Csok szeviyorom szeni?

— Hát ez mi? — vonta fel szemöldökét Zita.

— Enélkül senki sem lehet török filmszlár
— mondtam, — ezek a török szerelmi vallom-
ás szavai.

Zita nagyon tehetségesnek bizonyult, per-
cek alatt elsajátította a mondatot, aztán ezt
a közhasznú dialógust fordította le velem:

— Mennyire szerelsz?

— Lehozom a mennybolt esillagát neked.

— Ne azt hozd, hanem azt a 24 brilliánsból
álló diadémot, amit megígértél, kicsi pasám.

— Mért éppen egy ilyen mondatot fordított
velem? — kérdeztem hűledezően.

— Mert ez is közhasznú mondat. Vagy azt
hírszi, hogy Törökországban mások a nők.

A lecke végzetével vidám áldomást illunk ször-
bettel, midőn a hangulat forrpontjára ért, belé-
pelt a széláult szerájba Hallenberger aga, a házi-
gazda s látva a lakás állapotát, a cifra ákon-

Befejeztük a riportot s az ablakból valódi
török hölgy nézett utánunk: Szeleczky Zita
(Wellesz fejbetelei)

Fülöp Viola, a nagyváradi színház drámai színésznője nagy sikerrel játszotta a „Kaland” főszerepét (Rogai felv.)

Az egész magyarországi sajtó nagy örömmel vette tudomásul, hogy Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter Ulllein-Re-

Isaszegi Nelly, az Inke-társulat drámai szendéje a „Kaland”-ban aratott sikert

6

A Nemzetiben az „Örvény”-t próbálták (Gözon Gyula, Ungváry László, Somogyi Erzsébet és Ujlaky László) (Wellesz felv.)

A Vigzínház soron következő darabjának két főszereplője: Zimonyi Márta és Szilasy László (Wellesz felv.)

Cserhádi Lajos „Gyöngyvirágos buszáresákó” című darabját az Erzsébetvárosi Színház mutatta be (Pauli E. felv.)

viczky Antal dr. rendkívüli követel és meghatalmazott minisztert a magyar sajtónak mind belpolitikai, mind külpolitikai egységes irányításával sajtófőnöki minőségben megbízta.

Budapest székesfőváros négy darab ezerpengős színészösztöndíjra írt ki pályázatot.

A berlini Operaház társulata Budapesten vendég szerepelt. A nagy esemény a magyar társadalom minden rétegét megmozgatta s már napokkal előbb elfogyott minden jegy a vendégművészek előadására. Az előadás ünnepi külsőségei között zajlott le s művészi teljesítményével tanujelét és bizonyosságát adta a német operakultúra fejlettségének.

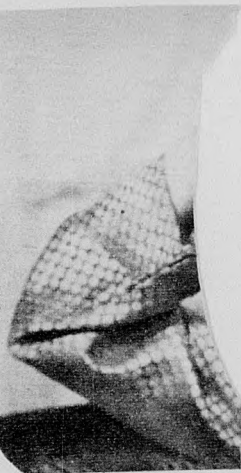
nyén és k
om, amio
nap-nap u
adás perje
rököl font
-állóige.
keresztelt
rabnői ran
jemet, Gyu
lom és vill
ger-szeráin
hafia min
sitallan tő
rászóttam
llatta m
erélyes
Hely
azonn
zárjuk m
szóbol
s egy
Telfes
avelelek
l szmir
ilönből,
ihor ve
A volna
magál.

Ugy-e, jó
azal len
bást jog
rtalom le
— Há
— Er
— mond
más sca
Zita n
eck alar
a közha
— M
— Le
— Ne
álló dia
— M
velem?
— M
hiszi, h
A lec
bettel, n
pell a sz
aczd s
Betejez
török E

Amint a múlt héten megírtuk, Mezey Mária nem vállalta Hertelendy István darabjának a főszerepét s ezért a Vigzínház új próbarendet állított be. Harsányi Zsolt és Hungady Sándor közösen írt operettjét kezdték el próbálni. A darab címe: „A tizedik kérő”, a főszerepelt Zimonyi Márta és Szilasy László játssa.

Déliláb

jény és kedvelt közmondá-
om, amióta Beryspek úr
nap-nap után sürgeti a szer-
ződés perfektuálását, a „Török-
kököt fogtam, nem engedem”
-állásig. A szobalányomat
-kereszteltem Fatmának és
-rabnói rangra emeltem, fér-
-jemet, Gyulát agának titulá-
-lom és villánkat Hallenber-
-ger-szeráinak nevezem. Lát-
-hatja mindebből, hogy hami-
-silatlan török környezetet va-
-rársollam magam köré —
-allatta mosolygóra Zita, az-
-t erőlyesen utasított.
— Helyezkedjen ide mel-
-lem, azonnal törökülésbe és
-szdünk meg a nyelvtanulást...

szó-
ból
s egy
Telfes
avelelek
l szmír-
ilönbül,
ihoz ve-
l nonna
magát.

Törökmez
bákókkal telerajzott mér-
nöki iratait, a földre szórt
párnákat és kávésfindzsa-
kat, szelíden csak ennyit
mondott:
— Ezt a török világot én
nem fogom százötven esz-
tendőig kibírni, megszököm...
Mire Zita kapásból vála-
szoll: — Majd megszokod...
Hja, ha valakinek török
filmszár a felesége...
Széffeddin Seftet bey

Ugy-e, jó leszek török filmprimadonnának?...

aztal lenyomott egy alacsony kerevetre, plaj-
bászt fogtunk kezünkbe és ezt a mondatot
artam le: Csok szepiyorum szeni?
— Hát ez mi? — vonta fel szemöldökét Zita.
— Enélkül senki sem lehet török filmsztár
— mondtam, — ezek a török szerelmi vallomá-
s szavai.
Zita nagyon lehetségesnek bizonyult, per-
cek alatt elsajátította a mondatot, aztán ezt
a közhasznú dialógust fordította le velem:
— Mennyire szerelsz?
— Lehozom a mennyből csillagát neked.
— Ne azt hozd, hanem azt a 24 briliánsból
álló diadémot, amit megígértél, kicsi pasám.
— Mért éppen egy ilyen mondatot fordított
velem? — kérdeztem hűledezve.
— Mert ez is közhasznú mondat. Vagy azt
hiszi, hogy Törökországban mások a nők.
A lecke végzetével vidám áldomást itunk ször-
bettel, midán a hangulat forrponjtjára ért, belé-
pell a szétdűlt szerájba Hallenberger aga, a házi-
vezető s látva a lakás állapotát, a cifra ákon-

Betejeztük a riportot s az ablakból valódi
török hölgy nézett utánunk: Szelezky Zita
(Wellesz felvétele)

Fülöp Viola, a nagyvárad-i színház drámai színésznője nagy sikerrel játszotta a „Kaland” főszerepét (Royal felv.)

Az egész magyarországi sajtó nagy örömmel vette tudomásul, hogy Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter Ulein-Re-

Isaszegi Nelly, az Inke-társulat drámai szendéje a „Kaland”-ban aratott sikert

Cserhádi Lajos „Gyöngyvirágos huszáreszkó” című darabját az Erzsébetvárosi Színház mutatta be (Pauli E. felv.)

A Nemzetiben az „Örvény”-t próbálják (Gozon Gyula, Ungváry László, Somogyi Erzsé és Ujlaky László) (Wellesz felv.)

A Vigszínház soron következő darabjának két főszereplője: Zimonyi Márta és Szilasy László (Wellesz felv.)

viczky Antal dr rendkívüli kövelet és meghatalmazott minisztert a magyar sajtónak mind belpolitikai, mind külpolitikai egységes irányításával sajtófőnöki minőségben megbízta.

Budapest székesfőváros négy darab ezerpengős színészostöndíjra írt ki pályázatot.

A berlini Operaház társulata Budapesten vendégszerepelt. A nagy esemény a magyar társadalom minden rétegét megmozgatta s már napokkal előbb elfogyott minden jegy a vendégművészek előadására. Az előadás ünnepi külsőségek között zajlott le s művészi teljesítményével tanujelét és bizonyosságát adta a német operakultusz icélttségéne.

Amint a múlt héten megírtuk, Mezey Mária nem vállalta Hertelendy István darabjának a főszerepét s ezért a Vigszínház új próbarendet állított be. Harsányi Zsolt és Hungady Sándor közösen írt operettjét kezdék el próbálni. A darab címe: „A tizedik kérő”, a főszerepet Zimonyi Márta és Szilasy László játsza.

Délibáb

eghatal-
k mind
es irá-
negbízta.

ab ezer-
lyázatot.

apesten
magyar
a s már
a ven-
ünnepi
teljesít-
a német

ngyhváy
felv.)

replője :
)

Mária
jának a
arendét
Sándor
róbálni.
szerepet
tsza.

libál

A „Kaland” kétszázadik pesti előadásán : Rajnay Gábor, Tökés Anna és Márai Sándor (Bojár felv.)

Kálmán Etelkának nagy sikere volt szólótáncjaival a felújított „Tell Vilmos”-ban (Angele felv.)

Lőránt Vilmos az Andrassy Színház új darabját rendezi. A címe : „Egyszer megcsallak”. Szereplői : Fejes Teri, Básti Lajos, Endrédi Gréte, Vaszary Piri, Billési Tivadár, Szilágyi Szabó Eszter és Páger Antal (Bojár felv.)

Kétszáz négyszögöl

(Dékány András könyve)

A „kövi emberek” álmáról-vágyáról írt boldogságot, nyugalmat és lelki megpihenést kereső írást Dékány András, a magyar színházi ujságírás egyik legrobosztusabb erőssége. A „kövi emberek” a város, a köregeteg rabszolgái, akik felszabadulásukat várják attól a bizonyos kétszáz négyszögöltől, amely valahol a Velencei tó, a Balaton partján vagy valamelyik hegyes-erdős vidék árnyékában rejtőzködik s hívja a pihenést sóvárgó „kövi ember”-t.

Dékány András

Értekes és érdekes Dékány András írása, mert a szív szól hozzánk belőle. A szeretet, mely hullámként borítja el a Természet benfenetesét, a virágok, madarak, fák, vizek, hegyek, legelők rajongóját. Nem nagyképu természetkutatás és magyarázgatás ez az írás, nem is hamis, utánérzett lírizálás, hanem egy vidámlelkü ember, egy természeti szépségekbe felszívott lélek csevegése a köváros rabszolgáival.

Mindenkinek balszamos beszélgetés egy napsugártól fényes, madárdaltól hangos, vízesobogástól vidám világ-ról, melyhez mindenki eljuthat s amelyben mindenki megtalálhatja emberi, ösztönösen sóvárgott, zajtól-zúrtól mentes életét.

A „Kétszáz négyszögöl” minden sora derűt, vidámságot jelent az olvasónak. (h. a.)

TAVASZI

Iárcisz : Szörényi Éva, Cseresznyevirág : Szeleczy Zita, Vadrózsa : Muráti Lili, Árvácska :
Íss Manyi, Négylevelű lóhere : Bajor Gizi, Pipacs : Dayka Margit, Dáhlia : Mezey Mária

BOKRETA

Orchidea : Karády Katalin, Búzavirág : Fedák Sári, Ibolya : Hidvéghy Vali, Tulipán
Lukács Margit, Margaréta : Turay Ida, Szegfű : Tolnay Klári, Orgona : Déry Sári, Gyöngy
virág : Simor Erzsi, Harangvirág : Szondy Biri

VIZSGAELŐADÁS A MAGYAR SZINHÁZBAN

A Színészegyesületi Iskola Farkas Imre operettjéből, a „Repülj fecském”-ből vizsgázott az elmúlt hét vasárnapján. Az előadás megülte a mérté-

laga lehet a komoly színházi munka kiforraszló hatása alatt. Jó a partnere, Telek Ica is Marianka től cseléd lány szerepében. Csak a siptozást velle túlzásba, mert a szöveg érthetőségének a rovására karikírozott. Dávid Károly is megfelelt, elismerést érdemel lelkiismeretes alapos-sággal kidolgozott alakításáért.

A primadonna és a bonviván: Serényi Éva és Andrée László.

kel. A női főszereplő Serényi Éva esinos primadonna, csak lútságosan modoros. Erről le kell szoknia, mert a pózolás hideggé és merevvé teszi az alakítását. Andrée Lászlónak jó a hanganyaga, tiszta a dőllemvezelése, viszont a szövegmondására vigyáznia kell. Hadar. Úgyes színészjelölt Arvay Elek, aki a tisztiszolga láncoskomikus-szerepét játszotta. Értéke van ehhez a szerepkörhöz s bármelyik magán-színháznak használható

Serényi Éva, Andrée László, Dávid Károly, Hetényi István. (Színészegyesületi: Repülj fecském)

Egyetlen, aki semmiféle reményl sem vállolt be, a Lantos Éva nevű hölgy: csak mondta a szöveget, fabábuként reprodukálta a betanított, konvencionális mozdulatokat.

(harasztos)

Arvay Elek és Telek Ica. (Wellesz felv.)

CSAK EGY ASSZONY VAN A VILÁGON

Körössy Zoltán és Nádor József írt a fenti címen ügyes, épkézláb operettet. A bemutató az Erzsébetvárosi Színházban zajlott le s a „zajlott” kifejezést a sok meleg taps zaja diktálta tollunkba. Röviden szólván: az operett nagyon tetszett a közönségnek és az Erdélyi-színházak kedvencének, Körössy Zoltánnak jelentősen öregbítette hírnevét. A szereplők között Oltay Baba mint primadonna vezérkedett, de dícséret illeti Jeney Ottót, Bogár Gizit, Soltész Mancit, Daruváry Máriát és Turáni

Jeney Ottó és Oltay Baba

Endrét is. A szerző Körössy Zoltán mint szereplő is elsőrangú: ő a külvárosi Latabárja. A darabhoz két szép dalt betéte írt Vértes Henrik.

Jeney Ottó, Daruváry Mária, Nádor József, Oltay Baba és Körössy Zoltán

(Bogár felv.)

Ullin-Revizky Antalné (Arlen felv.)

TARKA OLDAL

A Székesfehérvári Zenekar ezidei mesterbérletének rendkívüli sikerére való tekintettel a szezon végén egy három estéből álló rendkívüli mesterbérletet rendez. Ezeket a hangversenyeket Ansermet Ernest, Ferencsik János és Schuricht Carl vezényli. Közreműködik: Dohnányi Ernő, Faragó György és Végli Sándor. A hangversenyek színhelye a Pesti Vigadó. Az első est április 29-én, kedden Ferencsik János vezénylével és Dohnányi Ernő közreműködésével lesz.

Pestiek Kolozsvárott: Mály Gerő, Máttyás Akos dr. Báthonyi Akos, Tolnay Klári és Györi Illés Istvánné

Poór Lili Kolozsvárott a „Vihar az egyenlítőn”-ben: Nagy István, Fényes Aliz és Poór Lili

„Pista néni”: Réthely Ödön, Tóth Elek és Poór Lili (Kovács Jenő felv., Kézsoár)

Fényes Aliz, a kolozsváriak országsszerte híres drámai hősnője a Vigszínházhoz szerződött a következő színházi szezonra. Egy hélig időzött a fővárosban s amíg a „színházi befentesek” azt hitték, hogy csak, mint magánember, szórakozni jött Pestre, szép csendesen aláírta a szerződését a Vigszínházhoz. A kitűnő színésznő nagy nyeresége a budapesti színjátszásnak s remélik, hogy ősztől kezdve jobbnál-jobb szerepeiért tapsolhatunk neki.

A berlini operaház tagjai megérkeznek a Keleti pályaudvarra (Szécsi J. felv.)

Jelenet a „Tell Vilmos“ első felvonásából

A FELÚJÍTOTT „TELL VILMOS“ AZ OPERÁBAN

Mennyi gazdag, friss tehetség mozog Operánk színpadán! Mennyi tehetség, tudás, természetesség! És mily különös keret ennyi énekelni-tudás számára Rossini Pesten oly régen nem hallott Tell Vilmosa!

Talán mondanunk sem kell, hogy Rossini látványos zenéje nem éppen rokona Schiller tiszta és egyszerű színdarabjának. A Tell Vilmos úgynevezett „nagy opera” és ma már talán el sem tudjuk képzelni, mit jelentett a múlt század elején ennek a műfajnak a kiteljesedése Rossini utolsó színpadi művében. Ez a fogalom, hogy „nagy opera”, magában foglalta a szakítást a hagyományokkal s már a júliusi forradalom előzenéje volt. „Oly izzó, hogy lángra gyújt, oly mulatós, hogy magával ragad!” — mondotta róla Wagner.

Rossini páratlanul diadalmas pályájának koronája ez a mű, amelyben kifogyhatatlan bőséggel ontja sajátos egyéni dallamait. Korának szokványzenéjétől merészen eltér túlfűtött drámaiságban és olyan feladatot ró a színház teljesítőképességére, hogy hosszú években át a világ operáinak dicsőítődése a „Tell Vilmos” volt.

Nálunk már vagy harminc éve nem adták elő. Talán éppen nagy és különleges követelményei miatt hűzódottak löle. Mondjuk meg mingyárt, hogy a Tell látványossága teljes győzelmet aratott jelettünk Operánknak abban a ma már európai hírű együttesben, amelynek lelke a scenikai hivatali ren-

Komáromy Pál
és Palló Imre
(Operaház: Tell
Vilmos)

dező-ter
A szin
egyig
eredelie
szereplő
mozgás
dosan
gyelme
hogya
által p
érezük
az árát
sar el
lényeg
Ezre
Halmo
és Foa
vészele
ges ha
ge. B
kes én
odaad
zenéje
len és
tatott
érezti

Osv
gaze
adó

dező-tervező-ballettvezérkara. A színpadi képek egyfől-egyig érdekesek, színesek, eredetiek és mozgalmak. A szereplők és különösen a kar mozgásai a végtelenségig gondosan megtervezettek és figyelemzelen előadottak. Csak hogy ezt a nagy diadall ezáltal pyrrhuszi győzelemnek éreztük s Rossini adta meg az óráát. A külsőség túlságosan elhalalmasodott a darab lényegén.

Ezzel szemben Palló Imre, Halmos János, Kőrész Endre és Fodor János nemes művészele, Osváth Júlia szépséges hangja és hódító szépsége, Budanovits Mária telkes éneke művészi hittel és odaadással hódoll Rossini zenéjének. A kissé fészületlen és néha színtelenül vonatott kórusokon ezt kevésbé éreztük. Mintha a színpad

„Tell Vilmos”
Horányi Karola, Palló Imre
és Budanovics Mária
(Vajda M. Pál felvételei)

fiatalságának üde közvelleségével, hangjának, énekének hol kamaszos, hol lünderi bájával bűvöll el bennünket Tell Vilmos kis fiának szerepében.

Fülöp Zoltán poétikus díszletei nagyban hozzájárultak a sikerhez.

Mennyi gazdag, friss, elragadó hang a „Tell” színpadán! Mennyi lehetőség, tudás, rátermeltség! S ha kissé többet kapnánk Rossiniből is: tökéletes Tell Vilmos-sal díszekedhetnénk!

Beöthy Lidia

Osváth Júlia, Palló Imre Halmos János és Palló Imre

gazdagsága áldozatul követelle volna a zene uralmát az előadás felett!

Külön kell megemlékeznünk Horányi Karoláról, aki

— Tessék jól figyelni a szövegre! (Németh Antal dr utasítást ad Zádor Gyöngyinek, Szelezky Zitának és Onody Ákosnak)

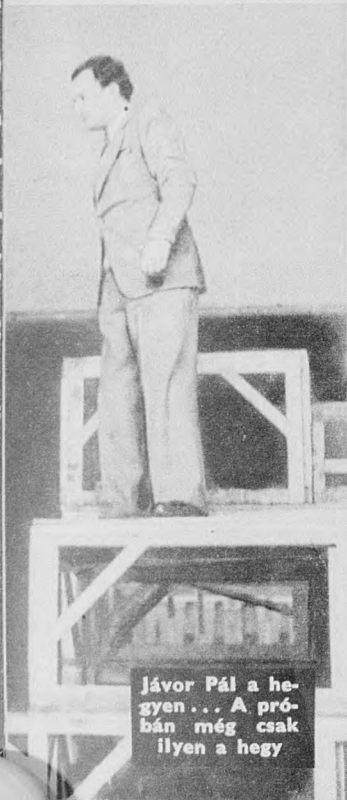

— Szívből nevessünk! (Németh Antal dr, Eöry Kató, Jávor Pál, Bornemisza Éva, Biró Anna)

Jaschik Álmosné agyagból készíti a Peer Gynt díszleteit Jávor Pál „felügyelete” alatt

AZ ÚJ PEER GYNT

Jávor Pál a hegyen... A próbán még csak ilyen a hegy

— Ezt csinálják utánam!... (Apáti Imre, Biró Anna, Németh Antal dr és Bornemisza Éva)

— Így már jobb... (Németh Antal dr, Eöry Kató és Jávor Pál) (Bojár Jelt.)

JAMES

Az „Is
nár úr” s
csak Ja
nak leg
nye, a
völgye
amely n
számokb
kodó am
is szoká
számban
kiadásba
csak az
lamokba
ből Fran
dezéséb
Colman
Wyat fö
filmet
Hollywo
nagyszá
most n
Budapes
ka és a
ség elis
zott a
zésnek
igazán
kának.

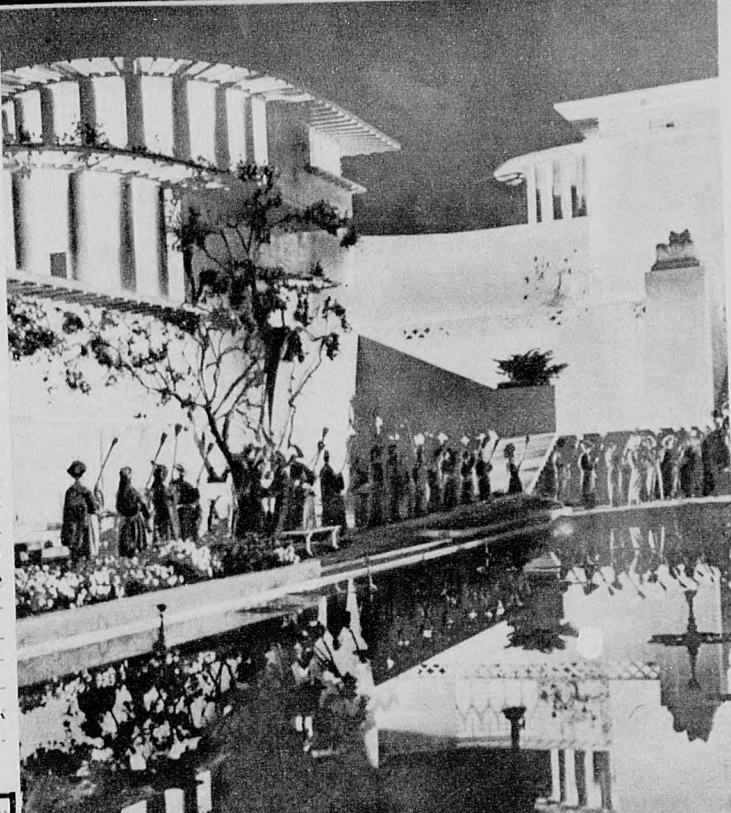
A „Kék
egyik
nete.
Margo
Colman

JAMES HILTON REGENYE: A „KÉK HOLD VÖLGYE“ — FILMEN

Az „Isten vele tanár úr“ sikerét talán csak James Hiltonnak legújabb regénye, a „Kék Hold völgye“ múlta felül, amely még a nagyszámokban gondolkodó amerikaiak előtt is szokatlan példányszámokban, tizenhét kiadásban jelent meg csak az Egyesült-Államokban. A könyvből Frank Capra rendezésében, Ronald Colman és Jane Wyatt főszereplésével filmet készítettek Hollywoodban. A nagyszabású filmet most mutatták be Budapesten. A kritika és a nagyközönség elismeréssel adózott a kitérő rendezésnek és a szereplők igazán kiváló játékának.

A „Kék Hold völgye“ egyik érdekes jelenete. John Howard, Margo és Ronald Colman

Pompás díszletek tündérszép képeket regnek a néző szeme előtt a „Kék Hold völgye“ előadásán

gból
szle-
ete“

NT

émeth

or Pál)
ir (elb.)

KOCKÁS

FILMKRITIKÁK

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legkételesebb filmremek kaphat.

KIVÁNSÁG- HANGVER- SENÝ

Hangulatos

A német filmgyártás érdekes filmmel lepte meg a közönséget. A műfaj és az ötlet nem új ugyan, de a kiállításban és a rendezésben annyi újszerű finomságot valósítottak meg, hogy a film végig élvezetes, kellemes szórakozás. A két főszereplő mellett (Ilse Werner és Paul Hörbiger) rövidebb-hosszabb szerepben fellép a német filmgyártás majdnem minden kitűnősége. A primadonna Ilse Werner régi kedves ismerősünk. Két filmben láttuk eddig, de nagyon megszerettük finom játékaért, kedvesen huncut areoeskájáért. Ebben a filmben is csak jót mondhatunk róla. Ninesenek primadonna-allűrjei, csak játszik: egyszerűen, megnyerő természetességgel és közvetlenséggel. A partnere, Paul Hörbiger ugyanezt a lélekből fakadó vidámsággal teli légkört varázsolja elénk, amelyet a mai zavaros világban a legtöbb mozilátogató kíván és vár a színésztől és a filmtől egyaránt.

HALÁLRA- ÍTÉLTEK

Lenyűgöző

Warren Duff izgalmasan érdekes meseszövése, E. Guilding mesteri rendezése s a két főszereplő rokonszenves színészi egyénisége, lenyűgöző, elhíthető, sőt meggyőző játéka sok részében valósággal élménnyé avatja a különös tárgyú amerikai filmet. A történet tartalmát előzetesen ismerve, attól tartottunk, hogy valami vigasztalan, nyomasztó hatású filmjátékban lesz részünk. Ehelyett megrázó és mélységesen megható szerelmi regényt kaptunk, amelyben két boldogtalan ember fellángoló érzéseit megmehesíti, megszépíti és majdnem földöntúlivá teszi az elkerülhetetlenül halálos végzetlő fagyasztó lehellete. A férfit, az ártatlanul halálra ítélt szökött fegyencet akkor fogja el az üldöző detektív, hogy Sanghaiból New-Yorkba kísérelje, amikor az a leánnyal éppen megismerkedett. A leány, a milliomos kisasszony, szintén halálraítélt, mert menthetetlenül beteg. Egyik sem tud a másik bajáról s az óceánjárón kedves és bájos jelenetek sorozatán át kifejlődő nagy szerelem mögött ott settenkedik a biztos halál, amelyet ugyan az emberi hatalom nem tud elhárítani, de tragikus pillanatok után a túlradó érzések ereje mégis diadalmaskodik felette. A szerelem legyőzi a halált a különben detektívregényekkel rokonstílusú filmben, amelyet az egzotikus szépségű Merle Oberon és a férfias George Brent népszerűségéből és színészi rangjához méltó alakításával is kiemel az átlagsorból. (K. I.)

KÉK HOLD VÖLGYE

Látványos

Nagy-nagy híre volt a „Kék Hold völgye” című filmnek. Mindenki beszélt róla, alig várták a bemutatót. Az ügyes reklámhadjárata a szőzön „legnagyobb filmjévé” avatta a filmet. Ez még nem volna baj... De a filmben egy kicsit csalódtunk (különösen az előző hírek után)! Ez már nagyobb baj. „Kék madár”-reminiszcenciákkal teletűzdelt történel, de a mesészerűség varázsa és az irodalmiság feszítőereje nélkül. Inkább kissé homályos izgalomhalmaz az egész. Valahogy az az érzésünk, hogy nemcsak a filmben szereplő személyek vannak kétségben sorsuk iránt, hanem a film írói és gyártói sem tudták biztosan, hogy mit is akarnak. Sajnos, azt kell megállapítanunk, hogy a könyv szépségei a filmben jórészt elsikkadtak. Nem akarjuk azonban azt sem elhallgatni, ami díszletére válik a filmnek: a gyönyörű felvételek, a bőkezű kiállítás és a főszereplők kivételesen jó és megkapó alakítása. Ezért adtunk négyes kockát a filmnek osztályzatul. (h. n.)

„KIVÁNSÁG-HANGVERSENY“

AZ URÁNIA FILMSZÍNHÁZ
HÁBORUS FILMUJDONSÁGA

Ilse
Werner

Carl
Raddatz

Herbert Windt, a „Kivánság-hangverseny“
karmestere

A film egyik
megható je-
lenete
(Uja fotók)

FILMHIREK

Láncey Margit filmfőszerepe

Láncey Margit, a Nemzeti Színház művésznője a Művelődés-film irodájában megállapodást írt alá, amelynek értelmében eljátsza a „Névtelen asszony” filmváltozatának címszerepét. Bisson világhírű drámája így a színpadról a mozivászorra kerül és Márkus Emilia örökében Láncey Margit lesz a hősnője. Eddig csak színpadon bontakozott ki a külföldön is előnyösen ismert nevű magyar színésznő sokrétű tehet-

ellátogat s így a budapesti közönség Láncey Margitot, mint az olasz vendégtársulat primadonnáját is megismerheti.

„La Corga” filmen

Elvitathatatlanul a sokoldalú színjátszás nagy mesterei közé tartozik Spencer Tracy, aki a magyar közönséget a felejthetetlen emlékeztető *Füük városa* papszerepében hódította meg és aki legutóbb az *Olajváros* című világfilmben arat osztatlan

sikert. Rövidesen egy egészen mai típus alakításával lepi meg a publikumot. Az *asszony, az orvos és a harmadik* a címe ennek a modern nagyvárosi történetnek, amelyben Spencer Tracy a reverenda és a munkásruha után frakkban mutatkozik, sőt eltáncolja a „La Conga” néven ismert jazztáncot is. Partnere, az asszony szerepében Hedy Lamarr, ez a pikáns szépségű mondén dáma. A *Metro* legújabb slágerét nemsokára az egyik előkelő budapesti premier-filmstúdió mutatja be.

Lohr Ferencet, a Hunnia Filmgyár kitűnő hangmérnökét főmérnökévé léptették elő. A magyar filmvilág osztatlan örömmel gratulál a kitűnő szakembernek, aki nemcsak a gyakorlat, hanem az elmélet terén is hűzágpótló munkát végzett. Az Egyetemi nyomda kiadásában egyébként május közepén jelenik meg „A film-szalag útja” című könyve, amelyben a magyar közönséget megismerteti a film rejtelmes világával.

Háry Jánosról valószínűleg színes rajzfilmet készítenek Amerikában. A Paramount filmgyár ugyanis a „Gulliver” című egész estét betöltő rajzfilmjének nagy sikere után sorozatot készít ebből a műfajból s amennyiben a budapesti képviselet útján meg egyezést tud létrehozni a „Háry János” jogainak tulajdonosával, ez a téma követi „Gulliver”-t világhódító útján.

A „Modern szimfónia” című Warner-film egyik jelenete

sége. A Nemzeti Színház együttesében is mindig pompásan megállotta helyét, akár mint Éva, vagy Hyppia, akár mint a legmodernebb vígjátékok főszereplője. Külföldön, különösen Olaszországban ismerős a színházlátogatók előtt Láncey Margit, aki Annibale Rinchivel együtt stagionét szervezett s ezzel járta be a nagy olasz városokat. Ez a stagione a közeli jövőben Budapestre is

Kristina Söderbaum „A nagy király” című Tobis-film egyik jelenetében

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

ÁPRILIS 27-től MÁJUS 3-ig

VASÁRNAP
április 27

BUDAPEST I.

8.00: Ébresztő. Szózat. Hang-
lemezek.

8.45: Hírek.

9—9.35: Görögkatolikus egyházi
ének és szentbeszéd a Fő ucaal
Szent Flóriánról elnevezett görög-
katolikus templomból. A
szentbeszédet Tólin Pál hit-
oktató tartja.

10—11.10: Egyházi ének és
szentbeszéd a Szent István
Bazilikából. A szentbeszédet
mise után Michalik Árpád dr
pápai kamarás hittanár mondja

11.15: Evangélikus istentiszte-
let a Bécsikapu-téri tem-
plomból. Prédikál Szabó József
győri lelkész.

12.20: Időjelzés, vízállásjelen-
tés.

12.30: A Rádió Szalózenekara.
Közben kb.

1.00: „Ujvidék.” Csuka Zoltán
előadása.

1.45: Hírek.

2.00: Hanglemezek. 1. Weber:
A büvös vadász, Max ária (Franz Völker); 2. Donizetti:
Lammermoori Lucia, ária a II.
felvonásból (Lily Pons); 3.
Mouret: Sarabande (hegedű);
Tossy Spiwakowski); 4. Bellini:
Az alvajáró, kettős az I.
felvonásból (Toti dal Monte és
Tito Schipa); 5. Mozart:
d-moll fantázia (zongora);
Irene Crowther); 6. Muszorg-
szkij: Boris Godunov, forrad-
almi jelenet a III. felvonásból
(Mills, Holland, Gwynne és
Kelsey); 7. Wagner: Loheng-
grin, előjáték a III. felvonás-
hoz (Csikagói Szimfonikusok,
vez. Frederiek Stock); 8.
Verdi: Trubadur, kettős a IV.
felvonásból (Rosa Ponselle és
Giovanni Martinelli); 9. Liszt:
La leggerezza (f-moll etüd,
zongora; Alfred Cortot); 10.
Schumann: Vándordal (Franz
Völker); 11. Massenet: Elégia
(Rosa Ponselle); 12. Toszi:
Ideálók (Jussi Björling); 13.
Debussy: Szimfonikus tánc
(Bosztoni Szimfonikusok, vez.
Kuszeviczkij).

3.00: „Időszerű gazdasági ta-
nácsadó.” A Földművelésügyi
Minisztérium rádióelőadás-
sorozata.

3.45: Heinemann Sándor tánc-
zenekara.

4.30: „Gróf Széchenyi István és a
magyar föld.” Irtá gesztelyi
Nagy László. Felolvasás. Köz-
művelődési előadásorozat.

5.00: Hírek magyar, szlovák
és ruszin nyelven.

5.20: Honvédműsor.

6.00: „A Budapesti Nemzetközi
Vásár, mint a nemzeti erők
fokmérője” Mórincz Zsigmond
előadása.

6.25: Votisky Alice és Palágyi
István magyar nótákat énekel,
kíséri Gáspár Lajos cigányzene-
kara. — Votisky Alice számai:
Sándor Jenő: Imádság már az
is; Népdalok: Ha meguntál
kedves rózsám; Csipkés a
szülő levele; Edesanyám nem
tudok elaludni; Palágyi István
számai: Fráter Lőränd: Tele
van a város; Dóczy József:
Darumadár útnak indul;
Révffy Lajos: Nem hivlak én
vissza; Murgács Kálmán:
Jegenyefák, jegenyefák.

7.00: Hírek magyar, német és
román nyelven.

7.20: „Aknát szednek a honvéd
folyami erők az újvidéki Duna-
szakaszon.” A m. kir. Honvéd-
ség propaganda századának
rádióközvetítése. Beszél Bu-
dinszky Sándor. Hangfelvétel.

7.45: Közvetítés a Madách
Színházból. „Bécsi gyémán-
tok.” Zenés vígjáték három fel-
vonásban, négy képből. Irtá
Curt von Lessen. Fordította
gróf Károlyi István. Zenéjét
szerzelte Alexander Stein-
brecher. Rendező Földessy
Géza. Vezényel Endre Emil. —
Személyek: A eszázrnó —
Lázár Mária; Abersbach her-
cegnő — Zala Karola; Josef
Strasser aranyműves és ék-
szerész — Mihályfi Béla; Rose,
a felesége — Somogyi Nusi;
Liesl, a leánya — Csikós Rózi;
gróf Sárnyásy Miklós — hu-
szárhadnagy — Gábor Miklós;
Leopold Lampelmayer — Göth
Sándor; Leonle — Dery Sári;
Lassnig ezredes — Vándory
Gusztáv; Valeska, a felesége
— Simon Maresa; Alphons de
Brie — Mátray József; Watzek,
udvari tanácsos — Balló Ele-
mér; Cornelius — Danis Jenő;
Rendőrbiztos — Sárossy An-
dor; Főkomornyik — Bakay
Lajos; Első, második, har-
madik ucegyerek — Kovács
Kató, Kovács Pista és Koltay
Sanyi.
Az I. felvonás után kb.

8.55: Sport- és löversenyered-
mények.

A II. felvonás után

9.40: Hírek.

10.10—10.40: A „Bécsi gyé-
mántok” e. zenésjátékának III.
felvonása.

11.00: Hírek német, olasz, angol
és francia nyelven.

Majd 12 óráig Farkas Jenő ci-
gányzenekara muzsikál.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

11—12: Fátyol Janesi cigányze-
nenekara.

12.05—12.35: Levente rádió-
félóra.

3.05—3.40: Szalonötös.

6.00: Votisky Alice és Palágyi
István magyar nótákat énekel,
kíséri Gáspár Lajos cigányzene-
kara.

6.25: „Budai és obudai építő-
mesterek”. Bierbauer Virgil dr
előadása.

7.00: Hanglemezek. 1. Rim-
szkij-Korzakov: Spanyol capri-
ccio (szimfonikus zenekar);
2. Brahms: IV. (e-moll) szim-
fónia (Amszterdami Concert-
gebauw zenekara, vez. Willem
Mengelberg).

8.00: Hírek.

8.10: Vég Sándor vonósnegyes.
Tagjai: Vég Sándor, Zöldy
Sándor, Janzer György és Szabó
Pál. 1. Beethoven: f-moll vo-
nósnegyes. 2. Dohnányi: A-dur
vonósnegyes.

9—9.25: „Képek a régi Pozsony-
ból”. Truskovszky Dezső elő-
adása.

KASSA

8.00—9.00: Budapest I. műsora.
(8.45-kor hírek.)

9.00: Egyházi ének és szentbe-
széd a Szent Orsolvárend kas-
sai templomból.

10.00 Hanglemezek.

10.15: Evangélikus istentisztelet
a kassai evangélikus templom-
ból.

11.15: Hírek, heti beszámoló,
műsorismertetés.

11.35—12.20: Hanglemezek.

Közben kb.

11.50: „Kalásztermő Bácska.”
Magyar költők versei. Előadja
Koblenz Jenő.

12.20—éjjel 12.15: Budapest I.
műsora.

RÖVIDHULLÁMU ADÁS EGÉSZ HÉTEN:

A HAT4 hívójeles adóállomá-
son, 9.125 kilocikluson, 32.88
méteren. Középeurópai idősza-
mítás szerint: este 1 órától
2.20-ig és 2.30-tól 4 óráig.

Délibáb

H É T F Ő

április 28

BUDAPEST I.

- 6.40: Ebresztő. Torua.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00: Hírek.
 10.20: „Háziasszony a magyar föld terményei között”. Miért készítünk zöldfözeléket. Leisen Erzsébet dr népelemezési tanulmányából átdolgozta és előadja Bán Józsefné és Földvály Livia.
 10.45: „A kárpátaljai folyók halai”. Koczka József előadása.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himmusz.
 12.10: Farkas Sándor cigányzenekara. Közben:
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Szalonötös. 1. Siede: Rosmarin, intermezzo; 2. Rachmaninov: Spanyol tánc; 3. Delibes: Passepied; 4. Mariotti: Novelletta, intermezzo; 5. Rajter Lajos: Tavaszi muzsika; 6. Chopin: a-moll keringő; 7. Debussy: La plus que lente; 8. Klein: Matróztánc; 9. Zakál Dénes: Kuruc vitézek; 10. Bihari: Hadik öbester nótája; 11. Lindemann: Tündértánc.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Arfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: Hanglemezek.
 4.15: Diákfelőra: „Híres magyar országgyűlések”. (A 30-as évek gyűlései.) Ferdinandy Mihály dr előadása.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Bak László zongorázik. 1. Chopin: Fisz-dur nocturne; 2. Kodály: Meditáció egy Debussy-témára; 3. Dohnányi: f-moll capriccio; 4. de Falla: Andaluzo; 5. Verdi—Liszt: Rigoletto-parafrazis.

- 5.45: „Lux Elek”. Irta Ybl Ervin dr egyelmi magántanár. Felolvasás.
 6.15: Rajkók zenekara muzsikál.
 6.30: „Amikor Kossuth bál-elnök volt”. Beszél Geeső Sándorné. Közvetítés a Védgyeleti bátról. Hanglemezekkel.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.
 7.30: A Filharmóniai Társaság hangversenyének ismertetése.
 7.35: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Dohnányi Ernő: „Cantus vitae”. Szimfónikus kantáta Madách Imre drámai költeményéből vett szövegre (bemutató előadás). Közreműködik Rigó Magda, Basillides Mária, Rösler Endre, Losonczy György, a Székesfővárosi Énekkar (karnagy: Karvay Viktor) és az Erzsébet leánygimnázium énekkara (betanította Turry Peregrin). Vezényel a szerző.
 A szünetben kb.
 8.55: „Szabadka”. Csuka Zoltán előadása. A hangverseny után
 9.40: Hírek.
 10.10: Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
 11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
 11.30: Szabó Kálmán jazzhármasa játszik.
 12.00: Hírek.

Marek Antal dr
 Bp. II. 9.00

BUDAPEST II.

- 6.30: Német nyelvoktatás. Szentgyörgyi Ede dr előadása.
 7.00: Ujfalussyné Mándy Margit énekel, zongorakisérettel.
 1. Weber: Oberon, Óceán-ária; 2. Wolf: a) Régi kép; b) Korai lepke (Ujfalussy József fordításai); 3. Ujfalussy József: népdalfeldolgozásai: a) Bölöndcsigolya; b) Arról alul; c) Zöld erdőben; d) A malomnak nincsen köve.
 7.25: „A négy Salánky”. Thurzó Gábor elbeszélése.
 7.45: Ravel: La valse, szimfónikus tánc (bosztoni szimfónikus zenekar, vez. Kuszevickij). Hanglemez.
 8.00: Hírek.
 8.10: Szórákkoztató zene. Hangfelvétel. Előadja a Rádió Szalóonzekara, Bertha István vezényletével. 1. E. Fischer: Találkozás Bécsben, nyitány; 2. Jacobi: Sybill, ábránd. Hangszerelte és összeállította Bertha István; 3. Mohr: Szivárvány, keringő; 4. Gershwin: A férfi, kit szeretek; 5. Künneke: Blues; 6. Youmans: No, no, Nanette, egyveleg; 7. Rixner: Azurkék égbolt, tangó; 8. Fényes Szabolcs: Mercí mon ami, fox-trot.
 9—9.35: „Paracelsus”. Marék Antal dr előadása.
KASSA
 6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: „Az új népbetegség: Az ingyulladás.” Kemény Albert előadása.
 11.25: Hanglemezek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—3.20: Budapest I. műsora.
 3.20: „Szenczi Molnár Albert Kássán.” Semetkay József előadása.
 Kb. 3.45—5.15: Budapest I. műsora.
 5.15: Antal Erzsébet Puccini-áriákat, Dalmady Géza Lehár-operett-dalokat énekel, zongorán kíséri Beck Miklós.
 5.55: „Eperjes renaissance műemlékei.” Ásguthy Erzsébet előadása.
 6.15—12.15: Budapest I. műsora.

Állást nyerhet

előfizetésgyűjtéssel kapcsolatban, kizárólag 50 éven aluli keresetű nő vagy férfi. Díjtalan kioktatás! Ha szorgalommal van megáldva, hosszú évekre kenyeret talál. Ajánlatokat családi állapot, kor és eddigi működés megjelölésével „Tele munkakedvvel” jelige alatt e lap kiadóhivatala továbbítja.

K E D D

április 29

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Éternd. Hanglemezek.
10.00: Hírek.
10.20: „Költők a fényképezőgép előtt. Iestők a fényképezőgép mögött.” Írta Csátkai Endre dr. Felolvasás.
10.45: „Divattudósítás.” Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz.
12.10: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Húiczky László szalónzenekara.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Arfolyamhírek, piac és életműszerárak.
3.20: Mezey Mária hegedül. zongorakísérettel. — 1. Beethoven: G-dur románc; 2. Zsolt Nándor: Őszi levelek; 3. Bartók—Szigeti: Magyar népdalok II. és III. sz.
3.40: „Mit főzzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
3.55: Korényi György énekel. zongorakísérettel.
4.10: Gyermekdélután. „Hüvelyk Kató.” Hangjáték. Andersén meséje nyomán írta Fáy Anna. Vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15: „Mindnyájunk gondjai.” A közellátási szolgálat közleménye.
5.35: A Rádió Szalónzenekara. 1. Suppé: Donna Juanita, nyitány; 2. Fridl János: Magyar ábránd; 3. Dostal: Spanyol vázlatok; 4. Farkas Ferenc: Két magyar tánc; 5. Delibes: Sylvia, balettzene.
6.35: „Fütyös április.” Bajor Gizi áprilisi verseket mond.
7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20: Wagner: Tannhauser. előjáték (Amszterdami Concertgebouw Zenekara, vez. Mengelberg). Hanglemez.

- 7.35: Közvetítés a Fővárosi Operettszínházról. „Fityifritty”. Operett három felvonásban, hét képben. Szövegét és verseit írta Halász Rudolf. Zenéjét szerlette Buday Dénes. Rendező Sereghy Andor. Karnagy Török Emil. Személyek: Pataky Mária énekesnő — Honthy Hanna; Tamás András vezérigazgató — Solthay György; Kató, leánya — Szondy Biri; Székely János cégvezető — V. Hajmássy Lajos; Della — Gombaszögi Ella; Muki — Latabár Kálmán; Antonió Alazár — Pártos Gusztáv; Vera — Kiss Manyi; Sári, Klári, Rózsi, Zsizi, Márta, Magdi, Muci — áruházi leányok — Déghy Piroška, Miklós Lívia, Koltay Irén, Miklós Marcella, Szilágyi Erzsébet, Elekes Zsuzsa, Temesváry Gitta; Portlás — Fülöp Sándor; Banda gazda — Rubinyi Tibor; Gazda — Zilahy János; Ferke — Jeney Ottó; Első és második vevő — Közszeghy Géza és Károly Ernő; Első és második hölgy — Bartha Mária és Surányi Ilona.
Az I. felvonás után kb.
8.45: Az Országos Légyvédelmi Parancsnokság közleménye.
9.40: Hírek.

Szondy Biri

7.35

- 10.10: A „Fityifritty” e. operett előadásának folytatása.
11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. Utána kb.
11.25: Lovászi Ferenc és elgányzenekara muzsikál.
12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

- 5.15: Ruszln hallgatóknak: 1. Zsupán Natália: Szlavroszkij, Popradov. Előadás; 2. Eugen Sztapat ruszin népdalokat játszik harmonikán.
5.40: Francia nyelvoktatás. Garzó Miklós dr előadása.
6.10: Táncclemezek.
6.30: Földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrúja.
7.00: Jeney Zoltán fuvolázik. zongorakísérettel. 1. Mozart: Andante; 2. Haydn: Presto; 3. Fauré: Fantázia; 4. Járay István: Bluette; 5. Roussel: a) Mr de la Péjandie; b) Tityre.
7.20: Klss Lajos cigányzenekara.
8.00: Hírek.
8.10: Ügetőversenyeredmények.
8.20: Hanglemezek. 1. Debussy: Egy faun délutánja, előjáték (Filadelfiai Szimfonikus Zenekar, vez. Stokowski); 2. Bruckner: III. (d-moll) szimfónia III. tetele (Bécsi Szimfonikusok, vez. Anton Konrad); 3. Dvorzák: V. (e-moll) szimfónia (Ujvilág) (Filadelfiai Szimfonikus zenekar, vez. Stokowski).
9.20: „Az anyag szerkezete.” Koczás Gyula dr egyetemi m. tanár előadása.
9.35—10.15: A „Fityifritty” e. operett átvétele Budapest I-ről.
KASSA
6.40—11.00: Budapest I. műsora.
11.05: „Gróf Teleki Pál, a földrajztudós.” Dr Lukács Dezső előadása.
11.20: Hanglemezek. „Operett-részletek.”
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00—5.35: Budapest I. műsora.
5.35: „A magyar és szlovák népzene útja a Dunamedencében.” Manga János előadása dalbetétekkel.
6.15—12.15: Budapest I. műsora.

A KRITIKA nem lehet teljes az elmúlt hét műsorával kapcsolatban. Budapest I-nek kellett kiszolgáltatnia egyedül a közönséget s ebben az egy műsorban oly sok szempontot kellett a gyakorta közbejött változásokkal együtt figyelembe venni, hogy a műsorösszeállítását

nem kritizálhatjuk. Annyit azonban mégis megjegyzünk, hogy nem ártana jobban megrostálni a műsorra kerülő mű-népdalokat, mű magyar nótákat. Annyi közhely, annyi kopott szólam van ezekben a gyártott dalokban, hogy az embernek belefájdul a feje.

Délitáb

SZERDA

április 30

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Éterend. Hanglemezek.
10.00: Hírek.
10.20: „Hesperidák tündérekertje”. Gál Zoltán dr előadása.
10.45: „Néhány szó a székely háziiparról”. Gyárfás Pálné előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himmusz.
12.10: Hanglemezek. 1. Rossini: A tolvaj szarka, nyitány (berlini filharmónikusok, vez. Furtwängler); 2. Mozart: A varázsfuvola, ária a II. felvonásból (Lily Pons); 3. Wagner: A bolgár hollandi, részlet a III. felvonásból (Peter Anders); 4. Verdi: Rigoletto, keltós (Mliza Korjus és Helge Roswaenge); 5. Chopin: cisz-moll fantázia impromptu (zongora Alex Brailowsky); 6. Thomas: Mignon, ária a II. felvonásból (Lucrezia Bori); 7. Massenet: Don Quixote, finálé (Saljapin); 8. Granados—Thibaud: Spanyol tánc (hegedű: Thibaud); 9. Puccini: Turandot, kettős a II. felvonásból (Scacciati és Merli); 10. Bayer: Babatündér, baletzene (koncert zenekar, vez. Seidler Winkler). Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30: A Rádió Szalózenekara. 1. Sándor Jenő: Rajta pajtás, induló; 2. Bortkiewicz: Két orosz tánc; 3. Ebonet: Matróztánc; 4. Brahms: VII. és X. magyar tánc; (hangszerrelte Böhm László); 5. Strauss János: Déli rózsák, keringő; 6. Kemény Akos: Könyvű magának, slowfox; 7. Grothe: Foxtrott; 8. Anciloti: Rondinella Fiorentina, onestep; 9. Sipos—Farkas: De könnyű elköszönnünk, tangó; 10. Buday Dénes: Százszerszer mondom el, angol keringő; 11. Robin Rainger: Where all together now, fox; 12. Rizza: Carmencita, pasodoble.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyamhírek, piac és élelmiszerárak.

3.20: Kurina Simi cigányzenekara.

3.15: „Ahol a magyar kultúráért dolgoznak”. Közvetítés a Pövärosi Népművelés Központjából. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: „Erdélyi bányászadalok.” Tersánszky Józsi Jenő és ifj. Babrik János gitár-kettőse.

5.35: Agyagfalvi Hegyi István verseiből ad elő.

5.50: Bácz Béla cigányzenekara.

6.35: „Iványi Grünwald Béla emlékezete”. Jeszenszky Sándor dr előadása.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Közvetítés a Magyar Művelődés Házából. „Gioconda”. Dalmű négy felvonásban, öt képben. Szöveget írta Tóbia Gorrio. Zenéjét szerzette Ponchielli. Fordította Lányi Viktor és Radó Antal. Vezényli Berg Ottó. Rendezte Márkus László. Személyek: Gioconda uccai énekesnő — Báthy Anna; Laura Andorno, Alvise neje — Tutsek Piroška; Alvise Badonero, az állami inkvizíció egyik vezetője — Székely Mihály; A vak asszony — Németh Anna; Enzo Grimaldi, genuai nemes — Laczó István; Barnabás, uccai énekes — Háromy Imre; Zuape, evcsölselegny és egy énekes — Littasy György; Isepo, uccai írnök — Király Sándor.
Az I. felv. után kb.

Tersánszky Józsi Jenő
(Rubens felb.)

8.00: Küllügyi negyedóra.

A II. felv. után kb.

9.10: „A haretéri tudósító”, vitéz Csikós Jenő m. kir. honvédőrnagy előadása.

9.40: Hírek.

10.10: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. Közben

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. Utána kb.

11.25: A „Gioconda” c. dalmű IV. felvonása. Hangfelvétel.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllőssy Ferenc.

7.30: Olasz nyelvtanítás. Gallerrani Bonaventura előadása.

8.00: Hírek.

8.10: „Emlékezés Veress Pálnéra”. Vásárhelyi Júlia előadása.

8.35: A Budapesti Kamarakórus hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Vezényel

Paulovits Géza dr. Közreműködők Weixelgärtner Egon

(zongora). Orgonán kísér P. Gregor Klára. 1. a) Nádasy Kálmán; Három út; b) Molnár Antal: Furdik a holdvilág;

c) Molnár Antal: Megy a gőzös d) Liszt: Magyar ünnepi dal

(orgonakisérettel); 2. Liszt: a) Ricordanza; b) Consolation

(Desz-dur); c) XIV. rapszódia (Weixelgärtner); 3. Kodály:

a) Esti dal; b) Mátrai képek.

9.40-től: A Gioconda c. dalmű átvétele Budapest I.-ről.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „A nőnevelés feladatai Kárpátalján.” Polányi Aranka előadása.

11.20: Szórakoztató hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—12.10: Budapest I. műsora.

12.10—1.20: A 21-ik honvédszallózenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal.

Közben

12.40: Budapest I. műsora.

1.20—5.35: Budapest I. műsora.

5.35: Pöcse Ella énekel zongorakisérettel.

Kb. 6.00—12.15: Budapest I. műsora.

SZÍVESEN hallgatjuk Fellegi Terit énekelni a Rádió műsorában. Mindig ügyesen válogatja össze számait és arról is értesülünk, hogy előadása után valódi hívők, lelkesedők esengetik fel telefonon, hogy ráadást kérjenek tőle. Mi is beállunk a ráadást igénylők tábo-

rába és tisztelettel kérjük, hogy kissé terjedelmesebb legyen a kitérő előadó-művésznek műsora. Vasárnap például egy meglehetősen unalmas elbeszélést közvetített az énekszámok után a Rádió. Mennyivel szívesebben hallgattuk volna e helyett még Fellegi Teri csicseregését.

Délibáb

CSÜTÖRTÖK

május 1

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend.
 7.15: A Gyáli úti elemiiskola énekkara köszönti a májust. Vezényel Bidinszky Géza.
 7.35—8.15: Orbán Sándor magyar dalokat énekel, kíséri Sárközi Gyula cigányzenekara. Balázs Árpád: Rózsabokor a domboldalon; Bánai Aladár: Gyöngyvirágos kis kertekben (Magyarádi Jenő verse); Dankó Pista: Madár vigan dalol; Szávozod Richárd: Sej haj künn a réten (Dániel K. verse); Szauesek István: Hull az eső (Magyarádi verse); Népdal: Erdő mélyén kakukmadár; Főlthy Erőci: Hogyha egyszer május este (Kullányi verse); Dankó Pista: Hamis a rózsám; Dajka L.: Öltözik az erdő, mező; b) Mikor eszembe jut; Ákom Lajos: Virágzik a firtós akác (Pápai Molnár verse); Népdal: Zöld a kökény; Sárváry: Virágzik a cseresznyefa ága (Eger I. verse).
 10.00: Hírek.
 10.20: Zsoldos László elbeszélései.
 10.45: „Bartók Lajos, a Kárpátok költője.” Körödi Katona János előadása.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himmusz.
 12.10: A Rádió Szalónzenekara. 1. Csajkovszkij: Május; 2. Suppé: Pajkos diákok, nyitány; 3. Dostal: Szép május, keringő; 4. Losonczy Dávid: Székely havasokban; 5. Kreisler: Indulófox; 6. Grieg: A tavaszhoz; 7. Sinding: Tavasz zsongás; 8. Lehár: Cigányszerelem, egyveleg.
 Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Chappy-tánczenekar.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Arfolyambírek, placi és ételkészítések.
 3.20: A 15. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr. — 1. Borsay Samu: Tábori élet, induló; 2. Plan-

- quette: Cornevillei harangok, nyitány; 3. Lehár: Luxemburg grófja, keringő; 4. Huszka: Aranyvirág, egyveleg; 5. Parkas Ferenc: Horthy Induló.
 4.15: Ruszin hallgatóknak: 1. Nizskács László: Kedves hallgatóink, híreket mondunk! Előadás. 2. Hanglemezek.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Időszerű kertészeti tanácsadó. Karmasi Bertalan m. kir. kertészeti akadémiai rendkívüli tanár előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
 5.45: Rimszkij-Korszakov: Május éj, nyitány (Londoni Szimfónikus zenekar). Hanglemez.
 5.55: „Május.” Harsányi Zsolt előadása.
 6.15: „Mai magyar szerzők hangversenye.” 1. Hajdu Mihály: A jóság síró vágya (Ady verse); b) Három őszi könnyesepp (Ady verse); c) Mégegyszer szánj meg (Kiss Gábor verse); d) Felvidulás (Csokonai verse); Éneklő Szabó Miklós. Zongorán kíséri a szerző; 2. Kenessey Jenő: Szonáta fuvolára, mélyhegedűre és hárfára. Előadja Jeney Zoltán. Szeredi-Saupe Gusztáv és Molnár Anna.
 6.45: Varga József dr. m. kir. kereskedelem- és iparügyi miniszter beszél a Nemzetközi vásárról. Hangfelvétel.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: „Szeretnék május éjszakákon.” Irta és összeállította Kubányi György. Közreműködik Utry Anna és Básthy Babics Gyula, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara.

Somlay Arthur
(Wellesz felv.)

8.00

8.00: „Ó helyesírás.” Vigjáték egy felvonásban. Irta Labiche és Jolly. Fordította és rádióra átdolgozta Hankiss János dr. Rendező Németh Antal dr. Hangfelvétel. Személyek: Francois Caboussat, volt kereskedő — Somlay Artúr; Pitrinás, az étampes-i Akadémia elnöke — Földényi László; Machut, állatorvos — Uray Tivadar; Jean, Caboussat inasa — Apáthy Imre; Blanche, Caboussat leánya — Mészáros Ági.

8.55: „A magyar gyermekvédelem feladatai.” Albrecht királyi herceg előadása.

9.20: Szentgyörgyi László hegedűl, zongorakísérettel. — 1. Tartini: Ördögtrilla, szonáta; 2. Bánáti-Buchner Antal: Szerenád.

9.40: Hírek.

10.10: Weidinger Ede szalónzenekara játszik.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven.

11.30: Schubert: V. szimfónia B-dur, (Berlini Filharmónikusok). Hanglemez.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

4.15—4.45: Szórakoztató hanglemezek.

5.15: Szalay Eszter énekel, zongorakísérettel.

5.45: Illiczky László tánczenekara játszik.

6.45: Tereszényi György elbeszélései.

7.15: Egyveleg Chopin műveiből. (Szimfónikus zenekart vezényli Louis Aubert). Hanglemez.

7.35: Angol nyelvoktatás. J. W. Thompson előadása.

8.00: Hírek.

8.10: Tánclemezek.

9—9.25: „Régi magyar gyűjtemények.” Tasnádi Kubacska Andras előadása.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: Szlovák hallgatóknak: „Teendők a gyümölcsösben.” IV. rész. Beszélgetés. Irta Tatarszky László.

11.25—11.40: Tánclemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—1.30: Budapest I. műsora.

1.30: Danyi Pali és cigányzenekara muzsikál.

2.30—12.15: Budapest I. műsora.

AZ ELMŰLT HÉT kimagasló zenei eseménye a berlini Operaház vendégszereplésének közvetítése volt. A német szellem csodálatos alkotásának, a nemzetek fölötti régiókban szárnyaló wagneri muzsikának kétségtelenül a németek a legtekélyesebb előadói. Külön kell

beszelnünk a berlini Operaház világhírű zenekaráról, amelynek minden egyes tagja egyéni művésze hangszerének. A Budapestről közvetített zenei estekre bizonyára sok európai állam rádióhallgatója állította be készülékét.

Déliháb

PÉNTEK

május 2

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemek.
 10.00: Hírek.
 10.20: „A nagymajtényi fegyverletétel”. Kenéz Sándor előadása.
 10.45: „Zenta”. Saly Géza előadása.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz.
 12.10: „Megnyílt a Nemzetközi Vásár”. A közvetítést Budínszky Sándor vezeti.
 12.50: Tájélemez.
 1.10: Időjelzés, vizállásjelentés.
 1.30: A Rádió Szalózenekara. 1. Pécsi József; Szervusz, induló; 2. Doppler; Ilka, nyitány; 3. Gebhardt Ró; Jelmezball, keringő; 4. Kálmán; Palotás az „Ördöglovag” c. operettből; 5. Logodi Frigyes; Arvalányhaj; 6. Bagya András; Miért nem hallgatsz egyszer reám? lassú fox; 7. Lehár; Szép a világ, egyveleg.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Arfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: „Mit főzzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
 3.30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
 4.15: „Róma születésnapján”. Fűsi József előadása hanglemmel.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. Közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából. Közben
 5.40: Sportközlemények.
 6.15: „Boszorkányos esték”. Gobbi Hilda verseket mond.
 6.35: Grötz Franci sztrammel-együttese. Közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: Részletek a németbirodalmi Rádió műsorából. A 70. kivánsághangverseny. Hangfelvétel.

8.00: Az Operaház „Tell Vilmos” e. dalműve I. és II. felvonásának ismertetése.

8.05: Az Operaházi előadás II. felvonásának közvetítése. „Tell Vilmos”. G. Rossini dalműve négy felvonásban. E. Jouy és H. Bis szövegét fordította Innocent-Vinceze Ernő. Vezényli Rubányi Vilmos. Rendezte: Nádasdy Kálmán. Személyek: Gessler, Svájc eszszári helytartója — Hámory Imre; Harras Rudolf, Gessler katonáinak parancsnoka — Nagypál László; Tell Vilmos — Palló Imre dr; Fürst Walther — Koréh Endre; Melchthal — Fodor János; Arnold, fia — Halmos János; Leuthold — Komáromy Pál; Hedwig, Tell felesége — Budánovits Mária; Matild, Habsburg hercegnő — Osváth Júlia; Gemmi, Tell fia — Horányi Karola; Egy halász — Király Sándor.

A II. felvonás után kb.

8.45: „Horvátok és magyarok.” Ferdinándy Mihály dr előadása.

A harmadik felvonás után kb. 9.40: Hírek.

10.10: A „Tell Vilmos” e. dalmű IV. felvonásának közvetítése.

Majd Farkas Béla elgánczenekara muzsikál.

Grötz Franci

6.35

BUDAPEST II. műsorát is közöljük már e héten. Ezt a tényt valószínűleg örömmel üdvözlí minden rádióhallgató. Ez az aránylag rövid ideig tartó kényszerűsünet bebizonyította, hogy milyen nagy szükség van Budapest I. adása

mellett egy másik adóra is, amelynek műsora változatossá teszi, frissíti a napi műsoradagot. Reméljük, hogy az újonnan megindult Budapest II. adása, mint régen, most is sok jó műsorszámmal kedveskedik a közönségnek.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. Utána kb. 11.25: Hanglemek.
 12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

6.00: Gyorsírótanfolyam. Szlabey Géza előadása.

6.25: Az Operaház „Tell Vilmos” előadásának ismertetése. (I. felvonás.)

6.30: Az operaházi előadás I. felvonásának közvetítése. (Szereposztást lásd Budapest I. műsorán).

7.40: „A stílzálás alkonya”. Halász Gábor dr előadása.

8.00: Hírek.

8.10: A Mária Terézia I. honvédelmi miniszter zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. „Operettnyitányok és keringők”. 1. Lehár: Éva, nyitány; 2. Jacobi: Leányvásár, keringő; 3. Lincke: Vénusz a földön, nyitány; 4. Eysler: Asszonyfaló, keringő; 5. Strauss János: Egy új Velenében, nyitány; 6. Ziehrer: A becsűs, keringő; 7. Suppé: Mesterne asszony, nyitány.

9.20: „Régi erdélyi városok”. Csapody Csaba dr előadása.

9.50—11.00: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora. 11.05: „A magyar kereskedő sikerei”. Dr Kerekes György előadása.

11.30: Auber: A portició néma, nyitány (B. B. C. szimfonikus zenekar). Hanglemmez.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—3.20: Budapest I. műsora. 3.20: Szlovák hallgatóknak: „A szlovák találós kérdések költészete.” Grega Sándor előadása.

3.40: Hanglemek. I. rész: Csajkovszkij; Diótörő szvit (filadelfiai szimfonikus zenekar, vez. Leopold Sztokovszkij). II. rész: Magyar nóták.

4.45—6.15: Budapest I. műsora. 6.15: Egerland István mélyhegedűn játszik zongorakísérettel. 1. Kodály; Adagio; 2. Rhode: Air varié; 3. Vieuxtemps: Elégia.

6.40: „Híres ungvári pedagógusok”. Szénássy Barna dr előadása.

7.00—12.15: Budapest I. műsora.

Délibáb

SZOMBAT

május 3

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Értend. Hanglemek.
10.00: Hírek.
10.20: „A Bácska hősei.” Radomszky Mihály előadása.
10.45: „Mit nézzünk meg?” A ságyári lőszertelep eredeti állapotban kiadott darabját a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Galus Sándor dr. Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz.
12.10: „Ijúsági énekkarok.” Közreműködik a győri állami tanítóképző intézet és Jeányleucum énekkara. Vezényel és zongorán kísér Kiss György, 1. Palestrina: Jézus köszöntő (Kerényi György verse); 2. Hagjús: A muzsika diesérte (Nádasdy Kálmán fordítása); 3. Beethoven: Ünnepele (Vörösmarty alkalmazott verse); 4. Willaert: Arany-ido (Nádasdy Kálmán fordítása); 5. Bárdos Lajos: Tünde nóta (Nádasdy verse); 6. Kiss Dénes: Két borsodi népdalkórus, a) Jertek lányok; b) Sej, este, este; 7. Kodály: Három népdal zongorakísérettel; a) Kocsi szekér; b) Szőlőhegyen keresztül; c) Ku-kuku-kuskám; 8. Bartók: Ne hagyj itt; b) Párnás-táncdal; 9. Kodály: A Zöld erdőben; b) Gólyanóta. Apáthy Imre.
12.40: Hírek.
12.50: Balalajka-zenekar. Közvetítés a Nemzetközi vásár stúdiójából.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Hanglemek. 1. Liszt: II. magyar rapszódia (Filadelfiai szimfonikusok, vez. Sztokovszki); 2. Donizetti: Az ezred leánya, ária (Toti dal Monte); 3. Verdi: Aida, ária az I. felvonásból (Gigli); 4. Gossec—Burmester: Gavotte (hegedű: Vasa Przsíhoda); 5. Schumann: a) Loreley; b) Ständchen (Elisabeth Schumann); 6. Fauré: Börtön (Pierre Bernac); 7. Rachmaninov: Hozzát imádkozunk (Doni közák kórus, vez. Zsarov); 8. Gounod: A baba gyászindulója (San Franciscói Szimfonikus zenekar); 9. Lehár: Arany és ezüst, keringő (Erna Sack); 10. Oteo: Dal (Tito Schipa); 11. Bartók: Bagatell, Kicsit ázotán (zongora: a szerző); 12. Di Capua: O sole mio (Dusolina

Giannini); 13. Borodin: Közép-Ázsia pusztáin, szimfonikus kép (Conservatoire zenekar, vez. Gaubert).

- 2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Arfolyamhírek, piaci árák, élelmiszerek.
3.30: Üzenetek a Nemzetközi Vársorból.
4.10: Ijúsági rádió. „Kicsi kapu tárulj!” Sági Farkas István hangjátéka dalokkal. Vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15: Rádióposta.

5.40: Tasnady László magyar nő-lakal zongorázik.
6.00: „Mert vén Szabadka áldalak.” Szabó Zoltán előadása. A Kosztolányi-verseket elmondja Apáthy Imre.

6.30: Rossini: Szemiramisz, nyitány. (Newyorki Filharmónikusok, vezényel Toscanini.) Hanglemes.

6.45: „Dani bá’ a Vásáron.” Közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Carmirelli hegedű zongorakísérettel, a magyar-olasz művészesere keretében.

7.45: „Blaháné kedves dalai.” Perényi Gabriella énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara. 1. Herczenberger István: a) Turi Boreza, Gondolj rózsám csak a papra; b) Felhő Klári, I. Nem virágzik; II. Véled büntet a teremtő; 2. Erkel Elek: a) A vereshajú, Ez a kislány megy a kútra; b) Sárga csikó, I. Bujdosik a kedves rózsám valahol; II. Nimesen anynyi tengeresillag; c) Piros bugyelláris, I. Fösvény az én uram szörnyen; II. Rózsabokorban jöttem a világra; 3. Erkel Gyula: Falu rossza, I. Fogadá-

8.35 Szörényi Éva (Eco felb.)

som tiltja szeretni; II. Valamit sügök magának; 4. Palotássy Gyula: Kis madaram, I. Pete Lajos: Páros csillag az ég alján; II. Bánffy György: Volt nékem egy szép szeretőm; 5. Sigmond Akos: Sehonnai, Azt mondta mindig az anyám.

8.25: Lőversenyeredmények.
8.35: „Katángy Menyhért.” Vidám hangjáték három felvonásban. Mikszáth Kálmán novellája nyomán írta és rendezte Barsi Ödön. Személyek: Katángy Tihamér — Mihályffy Béla; Katángy Tihamérné — Báthory Giza; Katángy György — Köpeczi Boóc Lajos; Katángy Menyhért — Perényi László; Katángy Péter, ügyvéd — Bognár Elek; Varjas, szigorlóorvos — Matány Antal; Demény szigorlóorvos — Lázár Gida; Mihály — Maklár Zoltán; Blandi báróné — Iványi Irén; Klára, a leánya — Szörényi Éva; Kegyelmes asszony — Haraszthy Mici; Apolónó — Szende Mária; Cseperka tanár úr — Boray Lajos; János altiszt — Adam Pál; Király János polgármester — Harsányi Rezső; Blandy Péter, főispán — Thuróczy Gyula; Egyik és másik kártyás — Szóke Sándor és Somody Kálmán; Gábor Pista — Antók Ferenc.

9.40: Hírek.

10.10: Tánclemek.

11.00: Hírek német, olasz angol és francia nyelven.

11.25: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

5.30: A Szociális Missziós Társulat előadása. Farkas Edit alapítónőkasszony. Missziós üzenetek.

6.00: Mezőgazdasági felőra.

6.30: A Rádió Szalonzenekara. Közreműködik Madaras Gizella (fűty). Vezényel Bertha István.

7.20: „Hösi eszmény a zenében.” Schröder Attila báró előadása hanglemekkel.

8.00: Hírek.

8.10: „A szép könyv.” (A velencei nyomdászatról.) Hubay Ilona előadása.

8.00—9.35: Sárai Elemér cigányzenekara játszik. Vargha Imre énekel.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: Fürjess Mária két elbeszélése: 1. Péter a legény; 2. Pócos Teresa, a mindentudó.

11.25: Hanglemek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

ÚJ BEMONDÓNÓT szerződtetett a rádió igazgatósága. Kilenc jelölt közül esett a stúdió vezetőinek választása Havel Lujzára, az új szpikerhölgyre.

Délibáb

A fiatal bemondónő, aki máris szolgálatot teljesít a mikrofon előtt, öt nyelvet beszél és fél évig Rómában járt iskolába.

A Szerelmes KIS TEJES

Írta: DARKÓ ISTVÁN

A kistejes minden hajnalon szörnyűsé-
sen korán kell. Télen úgy, mint nyáron,
három órákor. Havas időben tiszta éjszaka
volt még akkor, amikor már föl kellett
szednie magát. Nyári felszedelőzködése
valamieskét elviselhetőbb volt, mivel a
csillagok éppen akkor fűrdtek bele a kelő
napba, amikor az egylovas talyigán neki-
kocogott a mindennapos útnak.

Kába fejfel ült a lovascska mellett, a magas
kordély pokróccal takart ülésen. Két kiter-
jedt kereke erősen zökkengette a tejeskocsit-
a nem nagyon jó út
kövein. Eleinte, kez-
dő tejes korában
megpróbált aludni
vagy egyet, a város
felé kocogás közben.
Hanem gyakorta ha-
rapott a nyelvébe és
egyizben majd fejfel
bukott előre a siető
Takarosra, a lóra.

Letett tehát arról,
hogy megpótolhassa
a rövid éjszakát.
Kialvatlanul, ébren
szenderegve hunyor-
gott a kordén, mi-
közben a tejes edé-
nyek úgy csengettek
a háta mögött, a
szénában, mint a fá-
radt marha nyakán a
repedt kolomp.

Négytől félhatig
lartott az út. Hétre
széthordta a kanná-
kát, amelyeken már
felesleges is volt a
drótrakötött deszkácskára írott név. Is-
merte jól azokat színükről, mázokról,
horpadásaikról. Héttől lassan hazaindult
és félkilencre hazaért. Régebben ilyenkor
csak leugrott a kocsiról, nyakába vette
a esikos vászontarisznyát és belépke-
dett az iskolába. A tanító úr már tudta jól
és befogadta szó nélkül, hogy mindig későn
jött. Ez még szép idő volt, boldog idő. Le-
ült a hosszú pad szélére, leghátul, a kályhá-
nál. Télen ráömlött a meleg, akárcsak a

templomos emberre az áldás. Előtte a fűtő
ült és nagy fahasábokkal teljesítette kötele-
ségét. Ő meg kinyújtotta a fagyos csizmáit,
hátradült a meleg falnak, kibocsátotta a
testéből a hajnali fagyot és beszedte helyette
magába a tűz ropogó csókjait. Az oktató úr
soha sem zavarta, még hamarabb egy-egy
eltévedt légy.

Reggeli kinszenvedéseit az a gondolat
könnyítette, hogy hazaér és az iskolában
kipiheni a fáradságot.

Aztán éppen őszre tizenkét éves lett és
gyötrelmeire nem
volt többé enyhülés.

A tejhordás után már
nem nyugodhatott az
iskolapadban, hanem
tovább lóditották a
főidekre, az álba, a
nehéz, felnőtt mun-
kához. Azóta hajna-
lonként még bágyad-
tabban ült a talyi-
gán. Néha még aludni
is tudott rajta, akár-
csak a fáradt tüzér-
katona a vonuló ágyú
csövénél. A nyelvet
hátrább tartotta,
hogy el ne harapja.
A lábát pedig neki-
vetette a lábtartó-
nak, hogy előre ne
bukjék.

Egyszer aztán me-
gint talált vigasztá-
lást tejes foglalko-
zása hajnali gyöttrő-
déseire.

Azzal kezdődött,

hogy egyik helyen, az ügyvédeknel egyszer
nem a szolgáló vette át a tejet. A szolgáló más
dologban járt, hanem helyette valaki olyan
nőnemű öntözte a tejet az alumínium lába-
sokba és adta vissza a kannát, amilyet a kiste-
jes eddig álmában sem látott. Kezét csókolom,
kisasszonyka, úgy köszönt neki háromszor
is egyvégtében. Úgy köszönt, hogy a hangja
meg is tette azt, amit a szája nem tudott
és nem mert: Körülesókolgatta a kisasszony
kannátfogdosó, fehér kezét.

A SZEDRESHEZ

*Drága nekem termő ágad ágya,
mely áldozat, mint az anyaság,
szinte látom, amint még ősz előtt
csupaszon meredt s vázként árva fád.
Élő tájképed kísérteties
lett ilyenkor, szellemek jártak csak
ott, a rétek, dombok szellemei,
akiket felkelt a pusztá parlag.*

*Megszedett fák tartománya voltál,
gyümölcsöd, a fekete és fehér,
bendők üdvösségébe költözött
és így a teremtés révébe ér.
Létezel-e még ajándékozó,
aki adott, míg volt, mindenkinek,
vagy elomlottál öregségedben,
mint redőzött kelmén minták, színek...?*

KÖMÜVES IMRE

Délibáb

— Ügye, maga Pesta, a tejes? — Kérdezte a kisasszony, mintha nem tudta volna. — Marit elküldtük és nekem olyan korán kellett felkelnem maga miatt!

Nevetett hozzá. Látszott, hogy nem haragszik.

Aztán többször is beszélgettek, ilyenformán:

— Megint nagyon fehér ez a tej, Pesta.

— Előbb még sárgás volt, de azért lett olyan igen fehér egyszerre, mert a kisasszonyka rájatekintett.

Ettől a merészségtől, ahogy ezt kiszólta, ő maga meg vörös lett, mint a főtt rák. Pedig őrá is rá nézett az ügyvéd lánya. Vagy éppen azért...

Másnap új szolgáló fogadta a tejet. Nagy, hűs lány volt és magakelető, de a kistejes nem vette figyelembe a viselkedését. Napokig reménykedett, hogy előjön még a kisasszony is és szólhat valamit neki. Lassan, szépen nemesak erre a kisasszonyra gondolt várakozással, gondolatokat és hízlgő mondasokat formalgatva, hanem általában olyasvalakire, aki olyan szép, finom és kellemes, mint az ismerős kisasszony. Reggel, hét óra felé már látott az uccán is egy-egy ilent. Elsuhantak a talyiga mellett, esernyőt tartottak az eső ellen és a templom felé igyekeztek. Azontul lassabban léptette Takarost hazafelé miután széthordta a kannákat. Félnyolc, nyolc felé tartó idő lett, amikor a város főuccáján lépésben irányította hazafelé a talyigát. Kítapasztalta, hogy nyolc felé nagyon sok úrinő jelenik meg az uccán és mind siet a dolga felé. Megnézgette őket és ő bizony nem sietett.

— Pestának frájta kellene — mondták a faluban.

— Parfimját szagolta meg egynek és attól olyan makonyos — emlegette Gabonás Terka, aki pedig hazuk elé is meghívta egyszer. Nem ment ám el. Azontúl elterjedt róla, hogy úrinők után szalad, attól sárgult meg annyira, hogy alvónak látszik és szava sínes.

Szakasztott úgy volt, hogy nem kellett neki a magafajta. Helyette a városban úgy ugrált a szeme a lányok és asszonyok után, mint a barázdabillegető.

Magának is bevallotta elég sűrűn:

— Nem kell nekem a parasztszoknya. Penészes a szaga nékie. De megváltódnék egy ilyen úrifajta egyetlen esőkjától!

A legénykék mondták is neki:

— Bolond vagy, Pesta. Máris elkárhoztál. Az uraknak nem kellesz. Az úrilányok nevetnének rajtad, ha megtudnák rólad... Ha pedig hozzájuk mernél nyúlni, lelövetnének a férfiakkal. Egyszer beleesel reggel a Takaros patkója alá és a talyigád arvan érkezik haza. Cethalott vagy te máris, Pesta!

— Egyszer felébredek, ha csak egy percre is — vágta rá és kábultan járkált tovább. Nem másként csakugyan, mint az alvó, aki lábbaáll.

Idejét érezte már maga is, hogy szünetét

megteremtse kábult nagy boldogtalanságának.

— Dőljön hát el, hogy kellenék-e nékik? Mert nekem úgy, annyira kell egy közülök, hogy szomjanveszek érte!

Egy reggel az utolsó kannát is felesapta üresen a talyigába. Elhúzta jól megint az időt. Nyolc felé járt az óra. Az üzleteket nyitogatták már az üzletek. Nagy, fényes kirakatüvegek mögött éppen kitérték az asszonyoknak tetsző szép boltokat is. Egy ilyen előtt különösképpen megálltak a városiak. Selymeket, gyöngyöket, patyolatokat neztek itt még az iskoláslányok is.

A nagy ügyfél felé kitérve és mögötte, mint egy fényes szobában, egy ember rendezkedve sürgölődött.

Most csak egy úrinő nézte a boltot az uccáról, de milyen úrinő! A csipős reggeli idő dacára egy szál zöld selyemruha volt rajta, de milyen ruha! Fényesen tapadt zsenge formáihoz és a nyaka, a hatlyányaka hátul mélyen kilátszott a ruhájából.

A kistejes mostanra annyi kábultságot gyűjtött magába, amennyi csak akkor volt benne, amikor kilencéves korában, három évnek ezelőtte először kellett a téli hajnalban felülnie a tejestalyigára. Szeme, orcája vörösén tüzelt, kipróbált fáradságai úgy feszítették, mint aki soha sem dolgozott semmit. Rettenetes módon hiányzott most neki a meleg iskolaszoba is, ahol a kályha mellett megpihentethette tagjait. Egyszerre pedig teste érzései lelke kinyájává változtak:

— Parfimotok édes szaga vessen véget boldogtalanságomnak!

Igy érzett, anélkül, hogy így gondolkodott volna. Odalépett az úrinőhöz, átkarolta, hátraroppintotta, ahogy otthon látta a legényektől, keményen a karjához zárta és megcsókolta a száját.

Mielőtt még magához térhetett volna, a félig nyitott ablaküveg mögött rendezgető ember akkorákat kezdett kacagni, mint aki esztét vesztette. A kistejes is felébredt ebben a pillanatban. Elbocsátotta az úrinőt, a bábút s az nagyot koppanva esett végig a köveken. Viaszos feje az ütéstől leesett vékony fanyakáról, elgurult és orrán, száján csonka törések támadtak. A segéd fuldokolva nevetett és valakinek magyarázni kezdte, hogy mi történt.

A kistejes meredten bámult. Még szinte odaugrott a nevető, undok emberhez. Ki akarta tépni a szájából a kacagás éles kesét és le akarta szűrni vele. Aztán felugrott a talyigára, maradék erejével megcsapkodta Takarost és rohanva hagyta maga mögött a várost. Nem hordott többet tejet. Úgy élt tovább, mint az ilyenfajta kistejes, aki közben elmúlt tizenkét éves, legényéves csaperegett, később pedig öregember lett s már nem is emlékezett kábult, bolondos kistejes korára. Egyszerrel tovább élt, de valami fontos éppen abban a pillanatban halt meg benne, amikor az a bábú koppanva esett hanyatt a földön.

A Délvidék

VISSZATÉRT!

A magyar ejtőernyősök kiváló szereplése a délvidéki területek megszállásakor világ-meglepetésként hatott

Bácska
lányok
ünnepelőben

Érd közelében kényszerleszállást végzett jugoszláv bombavető

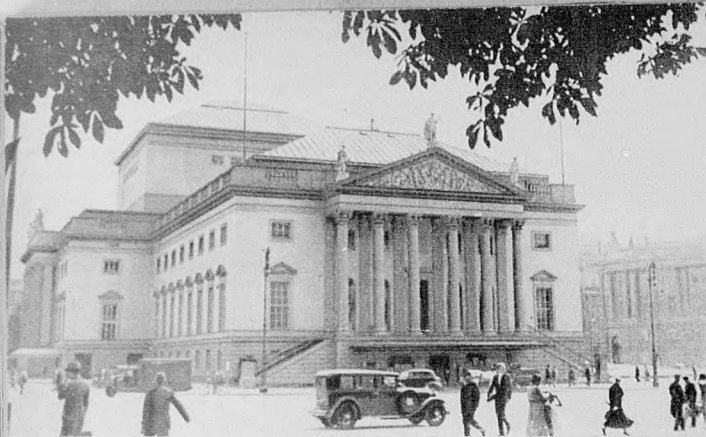
Magyar járőr Zombor uccáin

Barátságos
tere-ferde a
honvédekkel

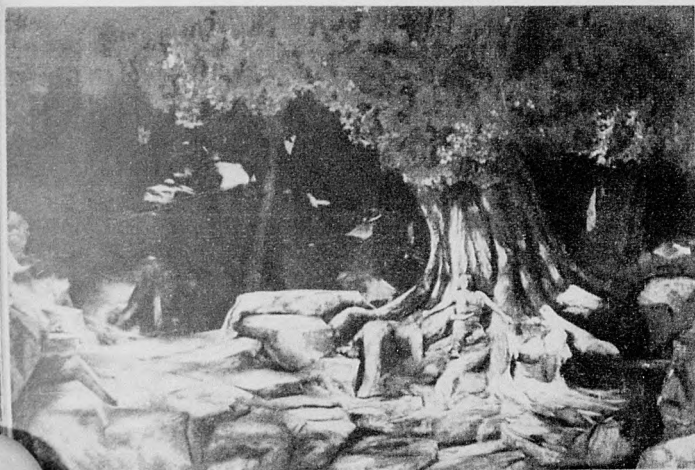
Szerb hadifoglyok útbán az ország belseje felé

7 berlini opera Budapesten

Ritkán volt olyan művészi eseménye Budapest zenei életének, mint a berlini opera teljes együttesének, zenekarának, technikai személyzetének, díszletárának vendégszereplése. A híres berlini opera úgyszólván ideköltözött az Andrássy útra, hogy három estén bemutassa legjobb erőit, tökéletes színpadi berendezését.

A berlini opera Schinkelnek, a nagy építésznek egyik legnagyobb alkotása, a neoklasszicizmus egyik legtisztább remeke. A színház vezetője *Heinz Tietjen*, aki nemcsak kitűnő rendező, de egyike a legavatottabb Wagner-dirigenseknek is. Ő Winifred Wagner asszonynak, Bayreuth lelkének legbensőbb munkatársa, Furtwängler és Hösslin mellett a bayreuthi ünnepi játékok egyik kitűnő dirigense. Nálunk is az ő vezetése mellett mutatta be a bayreuthi együttes a „Walkür”-t. Tietjen intendáns kezeskedik a berlini Wagner-előadások tiszta bayreuthi és wagneri szelleméért. Az intendánson kívül Berlin legnagyobb dirigense — a világ egyik legelső zenekarművésze — *Wilhelm Furtwängler*, akit a berlini filharmónia éléről nálunk is jól ismernek. Régi bécsi név *Robert Heger*, ez a jeles és megbízható karmester, míg a fiatalok között *Werner Egk* nemcsak karmester, hanem jólismert zeneszerző is, akinek első híres műve az olimpiai játékok harsonajele volt, majd a „Peer Gynt” operaváltozatával és néhány táncjátékkal aratott sikert. A berlini opera legújabb karmesteréről, *Herbert von Karajan*-ról valóságos legendák keltek szárnyra: ez az alig 33 éves fiatalember a

A berlini operaház

zenekarvezetés zsenije. Ő különben nálunk is bemutatkozott a zenekari hangverseny és az „Elektra” vezénylésével, de ismerik a rádióhallgatók száz-ezrei is.

Európa legszebb Wagner-díszletek a berlini opera színpadán vannak. Ezeknek — és általában a berlini operaelőadások díszleteinek — *Emil Preelorius* tanár a mestere, aki rendkívüli

Wagner

Herbert von Karajan, a berlini opera zeneigazgatója

*

A „Siegfried” II. felvonásának díszlete

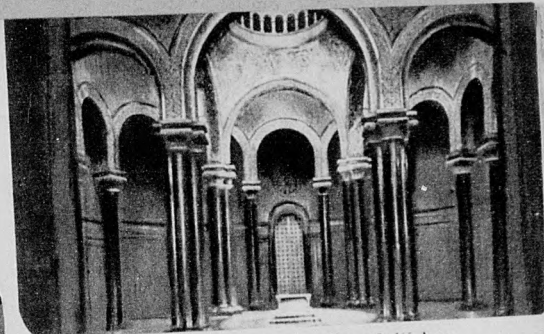
színpadér
nekel, a
sítve kész
dön is os
sen hírese
Orfeusz-d
kür-díszle

Regina
há

A B
Tietje
lingsu
hajda
(6 az
opera
tűnő
gens
állítj
sen r

Az
men
nak
elsőr
legjo
isme
Már
aki
Elzá
műv
oper
holm
játé
lelk
ter
rom
ten
kap
Ma
ava
nez
Ar
Ma

színpadérzékkel, ötletességgel, gyönyörű színekkel, a lehető legkevesebbre leegyszerűsítve készíti színpadterveit. A békében külföldön is gyakran vendégszerepelt, így különösen híresek voltak a London számára készített Orfeusz-díszletei. A Pesten is bemutatott Walkür-díszleteket Bayreuth számára tervezte.

Wieland Wagner díszlete a „Parsifal”-hoz

most tör az élre; Gertrude Rünger a berlini opera régebbi nagy gárdájának kitűnősege. Mellettük és körülöttük olyan nevek szerepelnek még a berlini opera színpadán, mint Rudolf Boeckmann, Manowarda, Franziska von Dobay, Karla Spletter, Marcell Wittrisch, Domgraj-Fassbänder stb., stb. Németországban nagy népszerűségnek örvendő az állami opera táncára, mely a klasszikus balettek mellett az új német zeneszerzők gyorsan sikeressé váló táncjátékait is műsorán tartja.

Amikor a pesti Opera színpadán ez a nagyszerű együttes és elsővonábeli operastílus adta le névjegyét, a pesti közönség kiesít Berlinben és Bayreuthban érezhette magát, azokon a helyeken, ahol valaha a világ operairodalmának nagy mesterei fordultak meg és olyan nagyságok vezényelték egy-egy művük bemutatóját, mint Wagner, Mozart, Weber.

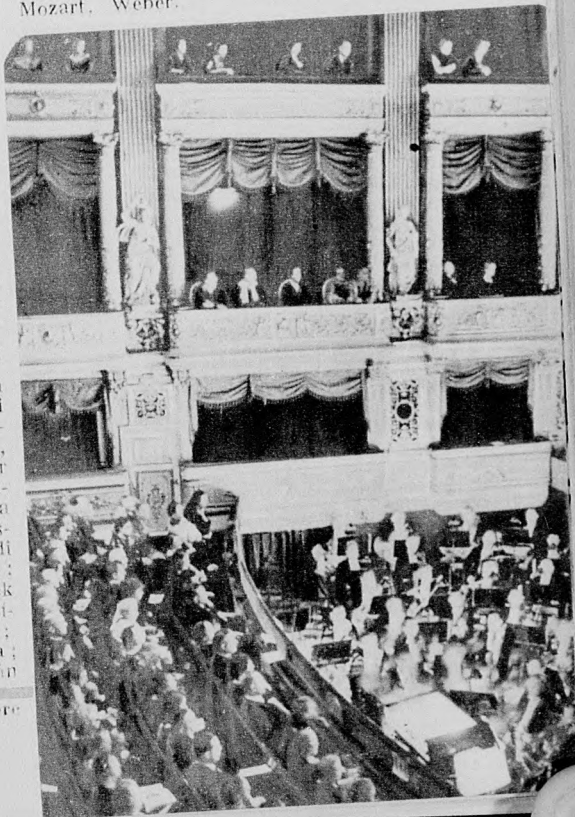

Regina Gallo és Gustav Blank a berlini operaház balett-szólístái (Enkelmann foto)

A berlini opera rendezőinek élén Heinz Tietjen áll, mellette dolgozik Max Schillingnek, a híres zeneszerzőnek özvegye, a hajdan nagynevű énekesnő, Barbara Kemp (ő az „Elektra” rendezője), aztán a nagy operaesték rendezőinek sorában olyan kitűnő nevek vannak, mint Gustav Gründgens és Lothar Mühlhöl, bécsi intendáns. Ők állítják színpadra a berlini opera meglehetősen nagy repertoárjának darabjait.

Az énekesek sorában Németország valamennyi nagy nevét megtalálhatjuk. Vannak világszerte ismert sztárjai, de vannak elsőrangú olyan erői, akik az előadások legjobb szintjét jelentik, bár külföldön ismeretlenek. A sztárok sztárjai: Müller Mária, a legeszményibb Wagner-énekesnő, aki a Ring szoprán szerepelt, a „Lohengrin” Elzáját, a „Mesterdalnokok” Éváját épolyan művészi hitelességgel éneklte, mint Verdi operáinak drámai sorsú hősnőit; Set Swanholm Burián óta a legjobb Wagner-énekes, játékban, hangban, megjelenésben a Wagner-lelkéből lelkedzett Lohengrin, Stolzingi Walter; Helge Roswaenge Verdi-énekes és a romantikus operák nagyszerű tenorja, Pesten példátlanul népszerű, magyar családkapcsolatai félig-meddig magyarrá teszik: Max Lorenz a Ring hőstenor szerepeinek avatott betöltője; Jaro Prohaska sötét színű bariton szerepekben nagyszerű; Anny Konetzny az eszményi Brünnhilda; Margarete Klose drámai színű szoprán

A berlini operaház neozotere

A "CSÁSZÁR" örökösödése

Írta: FELKAI FERENC

Péter és Julika még az ősszel kerültek össze. Házasságuk nem vert fel nagy port. Péter felvette ünneplőjét, aztán elgyalogolt Julikáért, aki ugyancsak „kiöltözve” várta a házmeztrel, meg kedves feleségével. Aztán elindultak kettesben az előjáróságra.

Azóta eltelt néhány csendes hónap minden baj nélkül. Mindketten folytatták foglalkozásukat. Péter a fényes, zajos „lokál” ruhatárában volt kisegítő, Julika meg árulta a virágot.

Ott is ismerték meg egymást. Julika egészséges jókedve, „spórolós” természete hamarosan megtetszett Péternek. Julika valamivel óvatosabb volt. Ő csak hosszas kedveskedés után mondta ki a boldogító igent. Pedig neki is megtetszett a kemény-izmű, jókiállású Péter. Dehát Julika megfontolt volt és vigyázott. Hamar árván maradt és korán megismerte az életet. Móri-kázott, kacérkodott, de aztán egy lépéssel sem tovább. Csak, amikor azt tapasztalta, hogy Péter is harisnyában gyűjti a garast, hogy éjszaka munka után nem ül le huszon-egyezni a pincérekkel, portással: akkor egyezett bele, hogy feleségül megy Péterhez.

Mindketten faluról származtak Pestre, ez is hozzájárult ahhoz, hogy megértették egymást. Földről, tehénről, apró házikóról ábrándoztak. A dzsezzes, lármás, táncos lokál nem is sejtette, hogy míg durrogott a pezsgő kiröppenő dugója és a hangulat tetőfokára hágott: Péter és Julika a földről áhmodtak, amit majd a borraivalókból vesznek.

Gyarapodtak is szépen. Földről még nem lehetett szó, de ahogy számolták: egy bocil már vehettek volna.

Igy ment ez tavaszig.

Tavaszkor belenyíltal Péterbe a féltékeny-ség, ami sok bajt okozott. Ugy kezdődött, hogy Pétert ugratni kezdték a ruhatárban:

Most lett csak igazán szép a Juli. Nem esoda, ha folyton rajta van a szeme a „császárnak”.

A császár mindennapos látogatója volt a lokálnak. Gazdag börgyárosnak volt a fia. Amikor autója megállt a neonfényes bejáratalnál, úgy ugrott oda a portás, mintha a gyorsaságtól az üdvössége függött volna. Pincér, trafikos, italos: mind az ajkát lesték. Juli nagyon megnyerte tetszését, mert minden éjfélkor vett tőle egy vérvörös szegfűt — három pengőért.

Péter egyre dühödebben nézte a császárt és egyre türelmetlenebb lett Julival. Ha Juli kacagva jött ki a ruhatárba, hogy: „ma megint három pengőt adott a császár” — úgy lefutott a vér az arcába, hogy a füle-

tövébe is jutott. Juli meg még jobban kacagott és riszálva továbbment a kosárral.

— Megszókteti egyszer Julit, meglásd — mondogatták ilyenkor Péternek.

Egyet sem szólt Péter, csak éjszaka, amikor hazafelé mentek, mondta Julinak:

— Nem jó vége lesz ennek, Juli!

— Minek?

— Hát ennek a kacérkodásnak.

— Kacérkodásnak? ... Aztán kivel?

— A császárral.

— Bolond vagy Péter. Meg különben is, akkor csipkedi meg az arcomat, amikor akarja.

Péter megállt.

— Aztán mért?

— Mert senki vagyok. Még ha tudná is, hogy az uram vagy ... akkor is.

— Akkor is? ...

— Akkor is!

Szót sem szóltak többet. Ugy értek haza.

Amikor lefeküdtek, Pétert égette az ágy.

Mintha parázson feküdt volna. Reggel hétkor talpraugrott.

Julika is felébredt. Nagyon nézett.

— Aludj még Péter. Még csak hét óra.

— Elég volt — mondta jókedvűen Péter.

Fütyörészett. Julika gyanakodni kezdett:

— Mi bajod van?

— Nekem? ... Semmi. Adj enni.

Estére meg fütyörészőbb kedve lett Péternek. Amikor tíz óra felé megérkezett a lokálba

a császár, Péter túlzott udvariassággal segítette le kabátját. Tizenkét órákor megjelent Julika a császár asztalánál:

— Parancsoljon a piros szegfű...

Péter ebben a percben elindult a bejáratnál.

A császár rámosolygott Julikára, elkapta a kezét.

— Koccints velem, Juli!

— Hogyisne...

— Beléd töltöm... Az egérfogaid közé...

Péter már az asztalnál állott. Melle kiszélesedett, szeme rátapadt a császárra. Az észre sem vette, húzta maga felé Juli kezét.

— Igyál velem, Julika...

Péter már nem látta a fényt.

Besötétedett a nagy, fényes terem. Úgy érezte, mintha csak a hold világítana. Ő meg mint az éjjel kigondolta — itt áll most eszujában, ingujjasan. Még a kutyák ugatását is hallja. Az akácok illatát is érzi.

— Mutasd a fogad — kacag a császár. Péter előrelendül — és durr! A pofon elesattant a császár arcán. A pincérek összefutottak, kirángatták Pétert a ruhatárba.

— Hozzám ne merjetez nyulni — kiáltotta.

Bendör jött, tanukat hallgattak meg. Felírták, elbocsátották. Vette kabátját, kalapját és felemelt fejével, megkönnyebbülve kilépett a lokál kapuján.

Tíz lépést sem tett, megszólalt a háta mögött Juli:

Péter...

Meg sem fordult, úgy kérdezte:

— No?...

— Most már hiszem, hogy vagyok valaki... Nagyon szép volt... Csak ne fizesünk sokat érte...

Gesztenyészhez értek. Péter vett húsz darabot. Hazáig azt majsztolták.

Másnap Pétert leszerződtette portásnak — a konkurrenciára.

Szépség-recept

amely 30 év óta híres

Ime, egy bevált és időpróbát kiállott recept pompás arcbőr elérésére

Még a legsötétebb, legdurvább arcbőr is puhává, tisztává, bársonysimává válhatik. A pattanások, tágult pórusok s az arcbőr egyéb hibái is eltűnhetnek. Próbálja ki ezt a receptet: keverjen össze 1 dkg. tiszta tejkremet (megolvadt állapotban) 1 dkg. praedigerált olívaolajjal. Kis mennyiségben ez a keverés nem gazdaságos, viszont olcsón juthat ehhez hozzá — már kész állapotban a nem zsíros Tokalon krémben. Megolvadt tejkremet, olívaolajat tartalmaz. Ezek az anyagok egyéb értékes bőrtápláló, bőrápoló és összehúzó szerekekkel vannak pontosan kiszámított arányban kombinálva. A Tokalon krém az arcbőrt üdévé és fiatallá varázsolhatja. Egy nő a következőket írja: „Miután a Tokalon krémet rövid ideig használtam, arcbőröm annyival tisztább, üdőbb és vonzóbb lett, hogy szememnek is alig mertem hinni.” Próbálja ki a fehér, nem zsíros Tokalon krém időpróbát kiállt és bevált receptjét a tiszta arcbőr elérésére. Visszakapja pénzt, ha az utasítás szerinti használat nem hozná meg a joggal várható eredményt.

Nem szabadhat el senki a mai élet kínzó kérdései előtt. Sikeresen szembenézhet ezekkel a kérdésekkel, ha megismeri Tolnai Világtexikonát.

ÉS MÉGSEM HALLGATNAK A MÚZSÁK...

Néhány gondolat Dohnányi „Cantus vitae” című szimfónikus kantátéja elé.

A körülöttünk mindenfelől dübörgő ágyúk és fegyverek harci zaja közben már-már ismét igazolva látszott a régi latin mondás: „inter arma silent musae”. Amikor új mestermű megszületésének hírével örvendeztünk meg a süllyedő világot. Új és hatalmas kompozíció kell életre mintegy intőszóképpen, hogy csak a lélek, a tiszta eszme, a család és az egyén szabad érvényesülése mentheti meg a világot. Minden egyéb csak földi hiúság, Istennek nemteljesítő jelfuwalkodottság és a muló perenek önző célokra való felhasználása!

Minden mester arra törekszik, hogy oly művet alkosson, amelyben teljes letkivilágát, gondolkodását, életjelfogását, tisztult bölcsességét és elért művészi kifejezőerejét teljes egészében feltárhatja. Ehhez hosszú és gazdag élet, idejében való leszűrődöttség, a magány megbecsülése és a világ hiúságairól való feltélen lemondás kell. Azonkívül kell, hogy felette álljon minden divatnak, kóbor eszmének, egyesek által szült és egyéni ugródeszkának felhasznált „izmus”-nak, átmenő értékű, vagy jelentőségű áramlatnak és mindannak, ami csak az ember hiúságát, érvényesülését, hatalmi vágyát és anyagi jólétét szolgálja. Az „opus magnum”, a „nagy mű” csak a hívó, hitet adó, félrekonult és őszinte lélekben szülehet meg, mely lélek már úrrá lett a test, a vágyódás, a hétköznapi és dicső vágy felett. És gúzsbakötötte a muló idő rohanó kerekét, megállította az elmulás megnepmíhenő mutatóit, hogy minden perc, óra, nap és év csak a „nagy mű” megszületését szolgálja és biztosítsa a költő halhatatlanságát...

Vajudó lelkünk, izgatott és forróvérű testünk csak igen nehezen esillapodik le. Évtizedek kemény harca ép e lecsillapodás, mielőbbi eléréséért folyik, mert enélkül nincs végső kialakultság, vállalható végleges eszmei megnyilatkozás és nem érhető el a művész végső álma: élete fóművének megalkotása.

Dohnányi már mintegy húsz esztendeje készül e nagy megnyilatkozásra. Kereste-kutatta a legmegfelelőbb témát, formát és egyéni hangot, amely mellő lesz élete fóművének kifejezéséhez. Madách szavaiban találta meg az általa elgondolt, elképzelt és gyakran átélt érzések, vágyak és hitbeli jelfogása eszmei magyának szóbeli kifejezését és így e szavakat teljesen a magáénak érezte, mivel azok tökéletesen jelték az ő művészi és emberi egyéniségét. Tehát a madáchi sorok csupán a hangokban gondolkodó muzsikusi értelmi segítő társaként álltak a „nagy mű” szolgálatába, mivel Dohnányi úgy érezte, hogy életbölesletének, vallásának, művészi jelfogásának és megízstult eszméinek könnyebb módon való megértelésére és megnyilatkoztatására ép Madách halhatatlan gondolatai a legalkalmasabbak. Dohnányi józan és bölcs gondolkodása jól tudta, hogy Madách fóműve nem szorul zenei segítségre és így egy pillanattig sem gondolt a drámai költemény megzenésítésére. Hanem ép ellenkezőleg, mikép már az előbb kifejtettük, inkább ő vette igénybe Madách szavait a saját muzsikájának szóbeli tolmácsolására!

A „Cantus vitae” őt tételén belül Dohnányi teljes lelke és szelleme, művészi és emberi arca élénk tárul. Aki vele gondolkodik és érez, az mindent megért és így világosan látja a művész célját, akaratát és felsőrendű hittételét az egyéni szabadság szentsége felett. Amikor Dohnányi elparentálja a muló „izmus”-okat, földi hiúságot, anyagtasságot és uralkodnívágyást, ugyanakkor hitet tesz: az „örök-szép, az ifjúság, az egyéni szabadság, a család és tulajdon” mellett, mely értékek nélkül „a lét mitsem ér!”

Boldog művész a mi Dohnányink. Mert megélte a lecsillapodás tiszta bölcsességének és kifejezés-lehetőségének idejét és így megalkothatta élete fóművét. Ő valóban „szerelelt, küzdött, egyén volt, családjáért és tulajdonjáért harcolt” és elérkezett a végső hithez, mely boldogan hirdeti, hogy „felettünk pajzsul áll Isten kegyelme”.

Kívánjuk, hogy Dohnányi végkép hű maradjon kinyilatkoztatott hitéhez és hogy e hit minél több hívőre találjon. Talán akkor mielőbb elővönd a „Nagy Béke!”

Dohnányi Ernő

Ugy látszik
többi költ
halhatatlan
egyik legsze
leszítették.
kaliforniai o
zt írja: „A
zetes tünete
a vérben oxig
következmén
idegzet ártá
ség kifejlőd
Minél hajla
annál erőse
Viszont vai
vele szembe
bar ennek
elterjedtebb
tartozik.”
Igy, ilye
sággal bon
Tone prof
relmet és
szemén E
egyszerűen
nyaró, inf
a” többi
Eszerint t
szörnyű t
golt, ami
szerelem
igen bo
amely sz
séget, ler
séget vál
delemre
nagyobb
képesíti
sok szív
tak lelk
zenés sz
lomások
tár előtt
míglan”
mind ill
dolgok
A valós
oxigénh
slb. Be
domány
sis.
Miut
dós fe
„alkal
terjedt
szimpt
kép h
relem
ság!”
den p
kapni
hozza
szoror
keserű
kell s
sos, f

A szerelem orvossága

Írta: BARTÓK IRÉN

Úgy látszik, Petőfi, Musset, Baudelaire és a többi költő alaposan tévedett, amikor halhatatlan verseikben a szerelemet, mint az egyik legszebb, legmélyebb emberi érzelmét hűsítették. Mert, íme, itt van William Tone, kaliforniai orvosprofesszor cikke, amelyben az író: „A szerelem betegség. Egyik jellegzetes tünete a szabálytalan lélegzés, amiáltal a vérben oxigénhiány áll elő. Ennek további következménye vérkeringési zavar, a szív és a tüdő artalmas befolyásolása, stb. A betegség kifejlődéséhez megfelelő diszpozíció kell. Minél hajlamosabb az egyén a szerelemre, annál erősebben támadja meg a szervezetét. Viszont vannak egyének, akik immunisak vele szemben. A szerelmi kór nem ragályos, bár ennek ellenére a legelterjedtebb betegségek közé tartozik.”

Igy, ilyen tudós szigorúsággal boncolgatja William Tone professzor úr a szerelemet és azt orvosi pápaszemén keresztül nézve, egyszerűen besorozza a kanyaró, influenza, skarlát és a többi betegség közé. Eszerint tehát az emberiség szörnyű tévutakon barangolt, amikor azt hitte, a szerelem valami fenkölt és igen bonyolult érzelm, amely szeretetet, önzetlenséget, lemondást, gyengédséget vált ki, kitartó küzdelemre serkent és a legnagyobbfokú önfeláldozásra képesíti az embert. Bakfisok szívdobogása, fűzfapóé-ták lelkes strófái, cigányzenés szerenádok, halk val-lomások, féltékenységek, ol-tár előtt elrebegett „holto-miglan”-ok, — ez mind-mind illúzió, elvakultság, a dolgok helytelen ismerése. A valóság: lélegzési zavar, oxigénhiány, szívritáció, stb. Betegség. Aminek tudományos neve: — *alkalosis*.

Miután a kaliforniai tudós felsorolta ennek az „alkalosis” nevű, igen elterjedt betegségnek a tüneteit, vizsgálatás-kép hozza teszi: „a szerelem ellen is van orvosság!” Orvosság, amit minden patikában meg lehet kapni. Ami a légzést rendbehozza, a feldull idegeket lecsillapítja, a szív szorongó érzését eloszlatja. Orvosság, valami keserű por, amiből naponként háromszor be kell szedni egy kávéskanálnyi-t. Olyan hatásos, hogy már rövid kúra után a lángolóan

szerelmes férfiú azt veszi észre, hogy imá-dottja levelét közömbösen olvassa, mint az adófizetésre való felszólítást, — a hölgy pedig, aki eddig rózsaszínű felfók között ábrándozott lovagjáról, hirtelen belátja, hogy a lovag tulajdonképpen egy jelentéktelen, unalmas egyéniség, aki nélkül egész jól el lehet képzelni az életet.

Igy lesz ez a jövőben, — jósolja a kitünő professzor. És ha így lesz, akkor nem kell többet félnünk reménytelen szerelemtől. A költők többé nem írnak verset „jégszívű hölgyekről”. Nevetni fogunk, ha a filmekben a főszereplő férfiszemély „szíveket típró” alakot játszik. A jövő nemzedék pedig szá-nalommal fog gondolni Hero és Leanderre, Tristán és Isoldára, Romeo és Juliára és a többi hi-ressé vált szerelmespárra, akik áldozatul estek a rémes betegségnek, mert akkor még nem ismerték a szerelem ellenszerét. De ma már, hála az amerikai tudósoknak, kifoghatunk a szerelem minden fortélyán, eselvetésén. Napjában há-ron kávéskanál a Tone-féle szívbalzsamból és fittvet hányunk bűbájos mosoly-nak, kacér pillantásnak, holdvilágos andalgásnak és minden egyéb szerelmi esábnak.

Nos, hát ez mind lehet-séges. Elhisszük, hogy mó-dunkban lesz védekezni a szerelmi nyavalya ellen, de... Kérdés, hogy aka-runk-e? Kérdés, hogy a jelenlegi ifjúság, és a jövő nemzedék, nem vállal-la-e inkább ezt a sok bajjal, de sok örömmel is járó betegséget (akár többször is!), semhogy egész életén át az érzelemnélküli élet kíégett földjén tengődjék. Szerény véleményünk sze-rint a kaliforniai doktor úr orvosságának igen kevés vásárlója lesz. Ahogy mi ismerjük a szerelmes embe-reket, azok, ha a sors úgy hozza, ezentul is sírnak, féltékenykednek, dühöngnek, atkozódnak, és mégsem nyelik le Tone úr keserű porát. Mert a szerelem ugyan elég gyakran okoz ke-serű perceket, de másrésről

illúziókat és boldogságot is. De mit ad a pro-fesszor varázspora a keserűségén kívül?
Nem fogják azt bevenni sem Európában, sem Amerikában. De még Kaliforniában sem!

"Nem az én esetem"

Ha: Bozay Margit

Ezt az egyáltalán nem úri, de annál divatosabb kijelentést a napokban hallottam egy huszonöt év körüli fiatalembertől és nem mint naiv módon hinn lehetne, egy formálisan nővel, hanem egy nagyon esinos, egészséges, jól formált fiatal lánnyal kapcsolatosan. Érdekel a dolog, mert eddig úgy tudtam, hogy azt, ami szép — függetlenül az egyéni ízléstől — mindenki elismeri és méltányolja s megkérdeztem a fiatal urat, hogy melyik hát az a nőltípus, amelyik — az ő esete —

— Az igazán modern nő nem lehet magasabb 155 — 160 cm-nél és nem lehet súlyban több, mint 46 — 48 kiló — szögezte le megfellebbezhetetlenül. — Aki ennél több, az nem finom, nem modern, nem nő és így a modern férfi letszészére nem tarthat igényt.

Bár ez a kijelentés nagyon határozott volt és bár a fiatal ur úgy tette meg, mintha új szépség-értékvényt állított volna fel, megállapítását egy esetleges vélemény kialakulására mégsem tartottam elégnak, megkérdeztem hát még néhány hasonló korú fiatalembert — az esetük felől.

A válasz nagyjából azonos volt. . . Ez kétszer kellett átcsámizta azt jelenti, hogy a fiatal férfiak túlnyomó részének nem tetszik az egészségesen felépített nyúlánk, de formás nő, hanem a kisesi, gyenge, vérszegény típus, amit ugyan ők — jónaknak — neveznek, de amelyről az orvos megállapítás az, hogy beteges vagy legalább is fejletlen.

Minden külső letszésznek avagy nemtetszésnek belső oka van és minden esztétikailag, orvosilag, emberileg egészséges és szép dologtól való elfordulás belső gyengeségre vezethető vissza.

Ebben a néhány sorban benne van a fent vázolt vélemény egész lélektani magyarázata. Benne van, hogy a fiatal férfiak nagy része ösztönös, belső kényszerből — és nem mint hiszik, modern feljogásból — a gyenge, kisesi, törékeny nő felé fordul és hogy azért fordul oda, mert szintén belső ösztöne szerint . . . csak ezzel a jaitával szemben tudja érvényre juttatni bár leggyengült és megfogyott, de ősi felülkerekedési és uralkodási ösztönét.

Mert erről nem tud lemondani. Nem tud . . . ismét belső kényszerből, önmaga előtti bizonyosságából . . . és kell neki, hogy a nő felnezzon rá, bámulja erejét, férfiaságát, a többinél különbségét s hogy mindezek következményeként — alárendelje neki a saját személgét, a saját akarát.

Ez az uralkodni, felülkerekedni akarás éppen úgy férfiorokosság, mint ahogy émmillió öröksége az asszonynak — a férjhez való alkalmazkodási, alárendelési vágy. A kivétel, ami ezen a lécen van, vagy volt, nem változtat a dolog lényegén. Sőt, ha a kivételeket nagyon bevizsgáljuk, majdnem valamennyinek a mélyén megtaláljuk a tilkos sebet. Azt, hogy a lefört uralkodási vágy vagy ki nem áll alkalmazkodás valami lelki kisiklásnak a következménye.

Katalin cárnőről jegyezte fel egy történetíró, hogy bizalmas barátját ama kérdésére: miért vállalta olyan sűrűn a kegyenceit, kétségbeesetten így kiáltott fel: „Mert eddig még egyet sem találtam közöttük, aki cár tudott volna lenni a cárnő felett.”

Katalin, ez a ragyogó, Európa felett trónoló asszony . . . cárt keresett . . . Cárt, aki ráébrezne, hogy kinsékekkel rakott cári palástja alatt . . . asszonysziv dobog . . . Nem elégítette ki, mint ahogy nem is elégítette ki az uralkodás és azt akarta, az volt a vágya, hogy uralkodjanak felette.

Erre az uralkodásra vágyik a magát ilyen értelemben modernnek nevező férfi is, amikor tudat alatt, de eszhatatlan ösztönrel 155 — 160 cm magasságának állapítja meg azt a női, aki felett elnökesedtségénél fogva uralkodni tud.

Soha az egészség nagyobb divat nem volt, mint ma. Igazolja ezt a már túlzásig menő sport, az egészség, a testzés, a torna kérdéseivel való állandó foglalkozás, az edzések, a vikend, a ruzs, a nők arcán (amely az egészség rózsaszínét utánozza) az egyszerű szabású, teljes mozgást biztosító ruhák, az egyszerű, egészséges öltözési mód és a többi. És mindezek ellenére soha nem volt nagyobb százalékban az a fajta férfi, aki az erő, az egészség és szépen fejlett karcsúság mellett a gyengeségnak, a fejletlenségnek ítélte a pártját.

A 60 — 70-es években volt egyszer egy ilyenféle áramlat, amikor a szűkmellű, sápadt, vérszegény nő volt a divatos, s ez idő alatt a lányok, hogy a szépség követelményeinek megfeleljenek, tetemes mennyiségű kretál, celet és citromot fogyasztottak. Ez azonban elmúlt, mert a férfiak rájöttek — hálá egészséges önzésüknek — hogy a beteg nő nem alkalmas semmiféle kötelesség vagy feladat teljesítésére.

Pedig akkor csak anyák és háziasszonyok voltak a nők. És ma, amikor az anyaság és háziasszonyág mellett még súlyos teherterhelésként nem egyszer szerepel a kénykereset is, a fiatalok jelentékeny része azt vallja, hogy az erő és egészség . . . nem az ő esete . . .

Nőkrol nőknek

IRIA
KATTYASY KATALIN

„TEJBEMÁRTOTT“

az idei divat. Talán éppen ezért használják ezt a képletes kifejezést a hófehér együttesekre, mert a tejkörűli nehézségek mindenkién rokonszenvet váltottak ki a fehér folyadék irányában.

Tehát lássuk: milyen tejbemártott újdonságok vannak? Mindenekelőtt napozóruhák készülnek fehér anyagokból. Élesrevasall nadrágok, patyolatkabátok. Talán ez a sok fehérség az oka, hogy az idén a szokásos zöld és másszínű napvédő pápaszem helyett tükörszemüveget használnak majd hölgyeink nap ellen is. Ezt eddig csak sielés közben, hóvakság ellen hordták.

Általában: a divat nemcsak elnevezéseiben, hanem lényegében is kezd az enni-alókhoz hasonlítani. Disztüköt láttunk, amelyek piros csirkeszívét, parányi barna libamájaecskát, miniatűr sonkát, szelet paprikásszalonnát ábrázolnak. Egyelőre még nagyon különösek, de semmivel sem drágábbak, mint az eddigi disztük.

De, hogy visszatérjünk a „tejbemártott“ újdonságokhoz, arról is beszámolhatunk, hogy a tavasz népszerű gallérja, a „Madeira“ és a „Richelieu“ a nyári kesztyű anyaga. Átöltött, lyukaesos „régimódi“ kesztyűk készülnek belőle, néha — hogy teljesen beleilleszkedjünk nagyanyáink korának divatjába — csak felujjakat varrnak az átöltött kesztyűkre s az ujjakat csipkefodor díszíti. Néhány évvel ezelőtt, a fűs divat virágkorában ezt a nőiséget — még elképzelni is vakmerőség lett volna!

Hófehér jerseyből készült, „tejbemártott“ vízparti öltözet

ELEGANCIA — LÉGIVESZÉLY ESETÉN

A botránkozók ne ránk, a divatra vessenek követ ezeknek a képeknek a közléséért. Az újságíró, amikor nyomköveti az eseményeket, két érzés és szempont vezet: hűen mutatni a valóságot és bátran szembenézni a dolgokkal még akkor is, ha véletlenül úgy történik, hogy a divat az a nagy hatalom, amelyről le kell rántani a leplet. Budapest és az

ország már megismerte a légiveszély izgalmait. Csalódás egyedül azokat a divattervezőket és hölgyeket érte, akik a háborús állapot nehéz óráiban sem feledkeztek meg arról, hogy a jó modorhoz hasonlóan a divat és a divatos öltözködés az óvóhelyen is kötelező. Ezelőtt a bámulatos lélekjelenlét előtt meg kell hajolnunk és ennek a tiszteletadásnak a kifejezésekként közöljük ezt a két minden légitámadásnál riasztóbb képet. Az egyik pénztárcának álcázott zsebes riadókosztümöt ábrázol, abban a pillanatban, amint a hölgy, kezében lámpáskával, lábán fiatalpú cipőben, csuklyás fővel és három pajzán hajfürtös homlokkal, példátmutató nyugalommal siet a pince folyosóján saját külön légvédelmi pincéje felé. A másik kép csakányos, lámpás, buggyossocknyás, kezes, fiatal hölgyet mutat, a friss ondoláltság szikrázóan megejtő állapotában. A nadrágszáron ékeskedő sér tetlen monogram és az enyhén álmag testtartás szelíden azt jelzi, hogy a légiveszély minden különösebb lelki megrázkód tás nélkül zúgott el a divathölgy fölött.

REGGELTŐL ESTIG

kötelező az elegancia. Ezt természetesen nem lehet lebhonyolítani egyetlen ruhában, már csak azért sem, mert az időjárás szeszélyesebb a legszezélyesebb nőnél is. Nem beszélünk most igéző pongyolákról, otthoniakról, tündéri pizsamákról, hanem napközben uccán hordható ruhákról. Tavaszunk az eső és havazás jegyében köszöntött bennünket: az idén még a márciusi szépítő hó is kitolódott áprilisra. Mindenekelőtt esőköpenyt kell tehát beszerezniünk.

A divatbemutatókon esőköpeny eddig sohasem szerepelt, hiszen az ilyesmit legtöbbször ember szaküzletben vásárolja. Az ideai elkészült bemutatókon sok pepita gumizott köpenyt mutattak, a pepita ugyancsak nemesak kosztűmnek, ruhának, kabátnak, kalapnak és kesztyűnek divatos, hanem esős időben is ez jelenti az eleganciát. Szépek a hófehér impregnált krepszatén köpenyek is, kapucnival, vagy fejkendővel.

Sok helyen előkerül most a tavalyi holmi és nagy válogatás folyik: mit lehet átmenteni az ideai évadra?

Örömmel jelenthetjük, hogy ismét rengeteg a kombinált ruha. Igaz, hogy most nemesak a ruha elejét készítik idegen anyagból, hanem az egész felsőrészt és a szoknya anyagával díszített kis kabátot viselnek hozzá.

A női táskáktól közzött kétségkívül *Simor Erzsébet* válogatott a legügyesebben: sötétvörös bőrből készült, esernyőalakú piparetartóját mindenki megcsodálja. A Váci uccában nem győzik az „utánrendelést”.

Ha már táskáról beszélünk, jegyezzük meg azt is, hogy a legfeltűnőbbet ebből a fajtából „kormoshajú” művésznőnk kapta, aki kinyitható, tükröshátú, kézbentartott cipőjével nagy csodálkozást keltett. Megnéztük: a kizsitáskacipőnek — parafatalpa volt.

Tekintve, hogy tavaly még hatvan-hetven pengő volt egy kis nerz-állatka, az idén pedig százötven pengő darabja, a divathölgyek megkészszerették a nyakbavetelt nerzek számát. Most már nemesak elől kötik meg az úgyneve-

Női fájdalmak,
fej- és fogfájás
ellen

NEOKRATIN
fájdalom
csillapító

PATIKÁBAN P. 150. 60 ES 24 FILL.

Málnavörös, hátul hosszított kabát. élénk esikozással

Csinosan felöltözve még az esőt is jobban elviseljük

zett nerz-kolliékat, hanem hátul vállról is lóg le két apró drágaság, sőt a divatban mindig előjáró, sokat korzózó mágnesszony legutóbb karjára is csavart egyet.

Tetszik az új emprimé-kosztüm?

A megszokott angolos vonalú tavaszi kabátok és a hosszított kosztűmök mellett egészen új a háromnegyedes, nagyon bő selyemkasha-kabát.

Üdít, szépít,
fiatalít a világhírű
Földes Margit-crème

OLIVÉR
Kettőt köhintett

Írta: óhídi LÉGMÁN LÓRÁNT

Éjféltre járt az idő a kis budai zöldvendéglő kerthelyiségében. Akik már megelégtették a borozgatást, sörözgetést, beszélgetést, dúdolgatást, meg a szomszéd asztalok figyelését és otthon akarták megkezdeni az alvást — hazakészülődtek. Olivér ellenkezőleg. Ő nemrég jött. Nála ilyenkor kezdődött az igazi jó hangulat. Persze, úgy értem, hogy miután kialudta magát. Éjféltájban mindig aludt, akárhol érte őt a szellemek órája.

Félüveg piros folyadék mellett ült az egyik kis zöldrácos páholyban. Az a piros folyadék olyan jámborul lityegett-lötyögött Olivér horkolásának ütemére, mint valami békés málnaszörp. Akik azonban ismerték derék barátunkat és már többször látták ilyen piros folyadék mellett horkolni, azok nem jámbornak, hanem jóbórnak titulálták az üveg tartalmát. És noha nagyon békésen ringatóztak ők ketten (mármint Olivér meg a bor), az egyik az asztalon állva, a másik pedig az asztalra borulva, akik ismerték Olivért, tudták, hogy a helyzet megfordulhat olyanformán, hogy Olivér fog az asztalon állni és a bor fog az asztalra borulni...

A bekövetkező bonyodalomért eisősorban a csiklandó zene a felelős, amely megzavarta Oliver szunyókálását. A pihenésről esvén szó, meg kell említenünk Olivér mondatát: „Fihenés után édes a munka!” Ez a kijelentés, melyben derék barátunk a munkát édesnek nevezi, élesen, sőt édesen rávilágít az ő nemes gondolkozására. Mások a minél több munkára törekszenek, hogy aztán kényelmesen pihenhessenek; Olivér a minél több pihenésre törekedett — és aztán kényelmesen fogott a munkához. Szóval — hogy szavamát ne felejtsem — Olivér fölébredt. A pincér előzékenyen ugrott hozzá s megtöltötte poharát. Olivér nagyot kacsintott a primásra s miután a poharat föl emelte és vízszintes tengelye körül elfordította, üresen visszatette az asztalra. Intett a primásnak, fölkelts és lassan odaballagott a bandához. Nem lehetne a menésnek ezt a módját találóbb szóval illetni. Olivér is érezte ezt és rögtön elrendelte, hogy húzzák a Ballag már a vén diák-ot. Diesérőleg in-tegetett fejével a cigányoknak és folytatta

a „ballagást” az asztalok között, lehajtott fejjel, nehéz lépésekkel, búsan énekelve.

Már mindenki őt nézte, csak az egyik félre-eső kis vadszőlős páholyból nem hajlottak ki érdeklődő arcok. Két vállat lehetett a sűrű lombzaton át megkülönböztetni, ahogy a homályos rózsaszínű fényben összehajoltak. A hatalmas férfiváll egyre közeledett a törékeny kis női vállhoz. Olivér önkénytelenül abbahagyta a hangos éneklést, mikor hozzájuk ért. Csak halkán dudorászott, miközben a zenészek már más játsoztak. Finom, érzelmes szerenádót, ami éppen megfelelt az összebúvó emberpárnak. Éppen tovább akart menni a felelendülő új keringő dallamára, mikor azok behizonyították, amit a keringő mondott, hogy t. i. esőkolózni jó. Ez az élmény teljesen kizökkentette álmoságából és megóvta attól, hogy állva aludjék el, ami a közhit szerint kellemetlen következményekkel szokott járni. Így azonban nem aludt el, sőt nagyon is felvillanyozódott és két kis huncut köhintéssel jelezte jókedvét. A hatalmas férfiváll hirtelen felemelkedett, mint egy marásra kész kobraféj és feléje fordult. Most látszott, hogy milyen hatalmas ez az ember. Foglalkozására nézve birkózó lehetett. Olivér jobbnak látta a közömbösti adni és gyorsan visszasieltett asztalához. (Most már nem ballagott.) Nem mert visszanézni, de nyakszirtjén érezte a birkózó tekintetét.

Olivér nem volt gyáva ember, megis, a rózsaszínlámpás páholyból átszűrődő izgatott beszéd hangjai idegesítették.

— Megölöm azt a... — hallotta a birkózó szavait.

— Ugyan... — mondta a lány.

Olivér gyorsan kiürítette poharát. A pincér előzékenyen ugrott oda s újra töltött. (Olivért úgy kezelték, mint régi törzsvendéget illik. Legalább egy pincér állandóan közelében tartózkodott és leste minden mozdulatát, sőt minden mozdítását. Ha például magas kedvében a poharat a levegőbe dobta, azt a pincérnek kellett elkapnia...) A bor láthatólag bátrabbá tette s most már át mert nézni a rózsaszínlámpás páholyba. A birkózó ép akkor kelt föl. A lány vissza akarta húzni, de a férfi kirántotta karját a gyöngye kis kezéből. Határozott lépésekkel indult Olivér

DÉLIBÁB HUMORA

Az új eseléd

— A bizonyítványai szerint maga túl gyakran változtatja a helyét.

— Ez azért van nagyságos asszony, mert a vőlegényem műlovar egy vándorcirkuszban.

Orvosi tanács

— Nem tudom mit csináljak az urammal doktor úr. Egész éjszaka beszél álomban.

— Azt ajánlom, hogy hagyja nappal szöhoz jutni.

Érdeklődő

— Azért jöttem önhöz ügyvéd úr, mert nagyon szeretném a feleségemet születésnapjára egy arany karkötővel meglepni.

— Miért hozzám jön ezzel?

— Azt szeretném tudni, hogy hány hónapot kapok érte.

MIKROSZKÓP ALATT

Amint a mikroszkóp világosan elárulja öregem, ennek a szegény orvosnak szembaja van.

DRÁGA MULATSÁG

— Itt van a gazszámla! Most láthatod, mennyibe kerülnek a te öngyilkosságai kísérleteid.

Orvos és a bankigazgató

Orvos: Úgy vélem, hogy a szíve kitérő állapotban van, igazgató úr. Látszik rajta, hogy keveset használt...

Családi jelenet

A híres író három gyermeke összepofozkodott egymással. A legnagyobb lármában vendég állít be íróékhöz, aki esodálkozva kérdi az asszonytól.

— Borzalmas ez a családja, amit a gyermekek művelnek. Nem zavarja munkájában az uradat?

— Nem. Éppen háborús regényen dolgozik.

Jogos öröm

A kis Janesi ragyogó arccal jön haza az iskolából.

— Mi történt? — kérdezi apja.

— Jó hírt hozok — ujságotja Janesi. — Képzeld a tanító úr azt mondta ma nekem, hogy nyugodtan visszakérhetem az iskolapénzt.

Bíró előtt

— Hogy hívják — kérdi a vádlottal a bíró.

— Kiss Pál.

— Nős vagy nőlten.

Kiss Pál mélyen sóhajt.

— Szóval nős — állapítja meg a bíró.

Amerikai história

Az egyik divatos jelkapott fürdőhelyen „tesztelési verseny” rendeztek az urak részére. Egy úr érdeklődött a szabályokról.

— Mennyit kap az, akinek szép barna testszíne lesz.

— Száz dollárt.

— És ha palakinek esokoládébarna színe van?

— Ötszáz dollárt.

— És ha úgy néz ki, mint egy néger?

Azt agyonverjük.

KÜLÖNÖS KÉRDÉS

— Halló, mit visz ebben a bőröndben?

— Azt magam is szeretném tudni.

Szerkesztői üzenetek

Egy millió pengőn messze túl van az az összeg, amelyet a biztosítótársaság eddig kifizetett Tolnai Világlapja, Délibáb és Párisi Divat 4000 elhunyt előfizetője után a hozzátartozóknak. A biztosító társaság hatalmas vagyont fizetett rá, ezért fel akarja emelni a biztosítás összegét, amely hetenkint 4 fillért tenne ki. Tehát azoknak, akik eddig biztosítással 20 filléért vették a Délibábot hetenkint, most újabban 24 fillért kellene fizetniük. A biztosítótársaságnak ezt a kívánságát visszautasítottuk, mert jogtalannak tartottuk, hogy a szerződés lejártá előtt ilyen kívánságokkal lépjenek fel. — Novellapályázat.

A Pátria-írók társasága novellapályázatot hirdetett, amelynek feltételei a következők: a tárgy szabadon választható, de a nemzeti, hazafias, vallásos és erkölcsi érzéssel ellentétben nem állhat. Terjedelme legfeljebb 4 gépelt oldal. A pályaműhöz lezárt jelíges levél melléklendő, amely az író nevét és címét tartalmazza. A pályázaton csak olyan keresztény írók vehetnek részt, akiknek műve nyomtatásban még nem jelent meg. A társaság a legjobb három elbeszélést 100, 60 és 40 pengővel jutalmazza. A pályaművek 1941 május 15-ig a következő címre küldendők: Vándoriné Kövér Ilona, Budapest, VI, Szondy uca 88.

A Tolnai Irodalmi Vállalat 1894-ben alapult

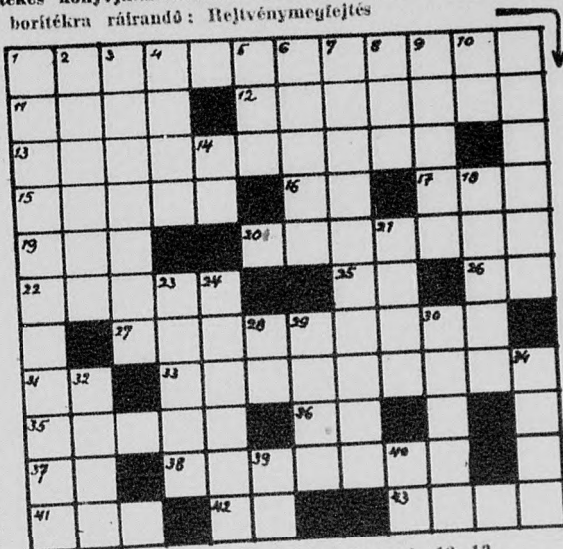
Felölös szerkesztő: Bibó Lajos. Szerkesztő: Dúlóky János. Felölös kiadó: Paizs Géza
Kiadótulajdonos: Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. Budapest, VII, Dohány uca 12

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő május 1. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés

Vízszintes sorok: 1. Független 7. ebben a filmben aratta első sikerét. 11. Európai főváros (ékezet hiján). 12. Sportember. 13. Független 7. egyik legutolsó filmje. 15. Ékezethibával: edény. 16. . . lya, madár. 17. Én — la-tinul. 19. Fenséges tárgyú költemény. 20. Vissza: élcujság. 22. Japán arany-és ezüst súlymérték. 25. . . fe, tisztító-eszköz. 26. A berlini állatkert neve — kiejtve. 27. Kis kikötő a Krim-félszigeten. **Függőleges 7. egyik híres filmjének címe.** 31. Nagy Vilmos. 33. Nem fiúk hordják. 35. Vissza durvák. 36. Német ellentétes képző. 37. Nem valódi. 38. Sok virága van. 41. Nem kevés. 42. Mutató névmás. 43. Idegen pénznem.

Függőleges sorok: 1. Nehéz munkát végez. 2. Pesten már két ilyen mozi van. 3. La Paloma. 4. Ékezet-hiánnyal: Babok kezére tették régen. 5. L. T. V. 6. Minden folyónak van. 7. Amerikai filmszínész. 8. Vissza: Oltalmaz! 9. Vas — németül. 10. Maró folyadék — mássalhangzói. 14. Y. A. 18. Vissza: Nem mond igazat. 21. Év — angolul. 23. . . . . ka, félsziget Kelet-Azsiában. 24. Élénk. 28. Egymást követő betűk a teljes ábécében. 29. . . . . Hamsun. 30. Orosz

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 12, 13, függőleges 1, 7 és 24

szeszesital. 32. Igaz. 34. Gyümölcs. 39. Sír. 40. Igekötő.

BETŰREJTVÉNYEK

1

ÁLLATOK

2

DUIN

NN   OOOO

4

3

~~G~~ CSLOVAG ~~A~~

V♥I♥H♥A♥R

A múlt számban közölt rejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Shakespeare. 12. Zomotor. 13. Hurrá. 15. Ózike. 16. Orom. 18. Or. 19. Baró. 20. Csel. 21. Aba. 22. Éta. 23. Kepp. 24. Baby. 25. Pite. 26. Pilaf. 27. Yarev (Veray). 29. Reás. 31. Ne. 32. Ir. 33. Rikolt. 36. Ékes. 38. Tóke. 39. Szinjátek. 43. Ariel. 44. A különé.

Függőleges sorok: 1. Szörényi Éva. 2. Hozat. 3. Ámíra. 4. Kokó. 5. Ete. 6. So. 7. Prospero. 8. Ahol. 9. Rum. 10. Er. 11. Táray Ferenc. 14. Robban. 17. Rep (per). 20. Cet. 21. Aal. 23. Kivi. 24. Bis. 25. Persze. 26. Pát. 28. Ark. 30. Ellák. 34. Kin. 35. Lökő. 37. E. S. I. 38. Tél. 40. Il. 41. Ja. 42. Tó.

A 16. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Ember a víz alatt. 2. Törvények. 3. Harang-halló János. 4. Égő szemek.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszüke miatt csak a megfejtők nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük. A múlt számban közölt rejtvény helyes megfejtői közül Buri M. E., Fischl P. Bpest, Hir A. Bpest, Matkovits L. Bpest, Leitner Gy. Bpest, Barna I. Bpest, Tamás J. K., Horváth E. Sz., Rác I. F., Kendik E. V. könyvjutalmat kaptak.

MAGYAR KLASSZIKUSOK FILLÉREKÉRT!

A Magyar Népművelők Társasága hihetetlenül olcsó áron bocsátja forgalomba a legkiválóbb magyar klasszikus írók s költők műveit. **Petőfi, Arany, Tompa, Csokonai, Madách, Vörösmarty, Zrínyi, Fazekas Mihály, Kisfaludy Károly és Sándor, Mikes, Katona stb., stb.** válogatott művei kerülnek a közönség elé száz oldalas terjedelemben, 24 filléres árban, ragyogó kiállításban

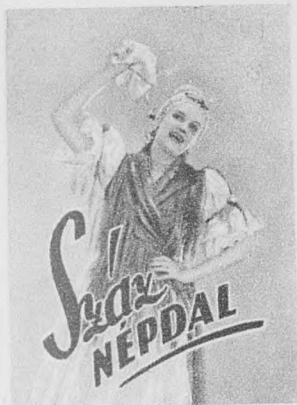
Amit egyébként pengőkért kapna meg, az így 24 fillérbe kerül.

Január 15-én jelent meg **Petőfi** válogatott verseinek kötete. Előszóval ellátta **Havas István**. Február elsején: **Arany** válogatott versei, **Féja Géza** beköszöntőjével. Február 15-én: **Tompa Mihály**: **Népregék, virágregék, Kerecsényi Dezső** előszavával. Március 1-én: **Csokonai** válogatott versei, **Juhász Géza** bevezetőjével. Március 15-én: **Madách**: Az ember tragédiája, **Hankiss János** egyet. tanár bevezetőjével és magyarázataival. Április 1-én: **Vörösmarty** válogatott munkái, **Brisits Frigyes** előszavával. Április 15-én **Zrínyi Miklós**: **Szigeti veszedelem** c. munkája, **Mészöly Gedeon** előszavával és átdolgozásában. Május 1-én **Fazekas Mihály** **Ludas Matyi** c. munkája és egyéb költeményei **Kovács Máté** dr. előszavával. Előkészületben **Berzsenyi Dániel** válogatott versei **Hankiss János** egyet. tanár bevezetőjével és magyarázataival.

Kapható minden újságárusnál és dohányüzsdében, valamint **Tolnai Világlapja** könyvesboltjában, VII, Dohány ucca 12. Aki postán rendel meg, az a 24 filléren felül 4 fillért bérmentes küldésre fizet. Az összeg levélbélyegben küldendő be.

SZÁZ MAGYAR NÉPDAL

irodalmi értékű gyűjteménye a Magyar Népművelők Társaságának most megjelenő kiadványa. A gyűjtemény a száz népdal szövegén kívül azok egyszólamu kottáját is tartalmazza, úgy, hogy a legkisebb hangjegyismeret is elegendő a daloknak a füzet alapján való énekléséhez. A daloskedvű magyar nép lelkének igazi megnyilatkozása e mű, amelynek összeállítása **Volly István** érdeme. A gyönyörű kiállítású, dusan illusztrált, 128 oldal teljedelmű füzet ára mindössze

38 FILLÉR

Kapható trafikokban és a lapkihordóknál. Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében **Tolnai Világlapja** könyvesboltjában (Budapest, VII, Dohány ucca 12). Vidéki megrendelésnél a vételáron kívül 4 fillér portókölség is beküldendő. Az összeg postabélyegben is beküldhető.

Bámulatbaejtő mutatványok titkait lesheti el a

A BÜVÉSZET KÖNYVE

című műből, mely több mint 160 bűvészmutatvány leírását tartalmazza. **Willmann, Hermann** tanár, **Becker, Bellachini** útmutatásai alapján. Bárki utánacsínálhatja a legnevesebb bűvészek nagyszerű mutatványait. **Ára bérmentve 3 pengő.**

Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében **Tolnai Világlapja** könyvesboltjában (Budapest, VII, Dohány u. 12). Utánvétellel való szállítás 75 fillérel drágább

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadvóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest